N°. 347. A°. 1862.

NIEUW AMSTERDAMSCH HANDELS- EN EFFECTENBLAD.

Abonnementsprijs voor 3 Maanden.
Voor Amsterdam ... ƒ 7.50.
Voo de overige Steden des Rijks ... " 8.50.
Afzondrlijke Couranten ... " 0.10.

DINGSDAG, 16 DECEMBER.
Bureau van Uitgave, Singel, G 343.

Prijs der Advertentiën:
Het zegel niet medegerekend, voor elken regel ... ƒ 0.20.
Voor Huwelijks-, Geboorte- en Doodberigten ... " 0.90.
Verschijnt dagelijks. — *Brieven Franco.*

☞ Verzoeke alle brieven te adresseren aan de Directie of Redactie van het Blad.

Zij, die voor het kwartaal, ingaande met 1°. Januarij 1863, op dit blad abonneren, ontvangen het van heden af tot op dien datum ***gratis.***

Geabonneerden in de Provinciën worden verzocht, zoowel het vroeger bedrag, als dat van het loopende kwartaal, met ult°. Dec. eindigende, uiterlijk vóór 30 Dec. te voldoen, of per Postwissel, aan alle Postkantoren verkrijgbaar, over te maken, ten einde geene staking in de verdere toezending te ondervinden.

DE RESULTATEN VAN DE JONGSTE DISCUSSIËN in de Tweede Kamer.

I.

De jongste zittingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal waren in ieder opzigt merkwaardig, en vullen daarom ook eenige hoogst belangrijke bladzijden in de geschiedenis van het Nederlandsche parlement.

In deze zittingen toch is het *tienjarige* pleit eindelijk beslist; door haar is het *belang* en de *eer* van Nederland gered, is de *band der liefde en eenheid* tusschen de handeldrijvende, Nederlandsche steden, en daaronder voornamelijk tusschen Amsterdam en Rotterdam, zoo als het trouwens onder leden van hetzelfde huisgezin steeds behoort te wezen, naauwer en inniger dan ooit te voren vastgeklonken; is Amsterdam uit zijn politieken sluimer — en, gelijk wij hopen, nu ook voor goed — *wakker geschud*, en, hetgeen bijna nog meer gewigt in de schaal legt, dan dit alles, heeft de natie meer dan ooit de gelegenheid gehad, de Kamer in haar *waar gehalte*, het hatelijke drijven van partij-intrigue in zijne volle beteekenis, alsmede wat het voor zijne zelfzuchtige oogmerken waagt ten offer te brengen, en dit alles *zóó* open, *zóó* duidelijk en onomwonden te leeren kennen, dat wij met het volste vertrouwen durven zeggen, dat, wien *thans*, wien *nu nog* de schillen niet van de oogen vallen, nimmer iets zien, nimmer het licht aanschouwen zal.

Wij zullen dit alles nader toelichten.

„In deze zittingen is *het belang* en *de eer* van Nederland gered".

Het eerste behoeft geen betoog. Trouwens de beide parelen aan de kroon van Nederland, de centraal-punten van, en hefboomen voor den vaderlandschen handel, welke Nederland nog eene zoo belangrijke plaats op het bedrijvige tooneel van den wereldhandel doen innemen, hebben, door die zittingen, de gewenschte middelen verkregen, niet alleen om zich in dezen haren rang te handhaven, maar zelfs nog meer voorwaarts te streven, en hare krachten naar de eischen van den tijdgeest te ontwikkelen.

Maar, wij zeiden, dat ook de *eer* van Nederland gered is, en dit, ofschoon even waar, vereischt eenige nadere toelichting.

Wij hebben, dit zeggende, niet slechts het oog gevestigd op de belangen en den herbloei der beide steden, en voornamelijk van Amsterdam, dat daardoor niet alleen tegen langzame uitdrooging is gevrijwaard, maar ook de gelegenheid heeft verkregen zijn aloude standpunt te hernemen; onze blikken zijn hier verder gerigt, en strekken zich uit tot het geheele vaderland, in zijne stelling tegenover het buitenland.

Vestigt men immers het oog, hoe zeer men in onzen tijd van materiële ontwikkeling in de laatste jaren alom is vooruitgegaan, terwijl Nederland bleef stilstaan; ja, let men op hetgeen, gedurende de *tien* jaren, die men in Nederland peinzend en twistend doorbragt over de vraag „of men Amsterdam en Rotterdam al of niet voor den nationalen handel zal behouden", elders is tot stand gekomen; dan waarlijk moet zich een pijnlijk gevoel van schaamte van den boezem van elken waren Nederlander meester maken; moet hij met smart erkennen, dat Nederlands spreekwoordelijk geworden traagheid eene **verdiende blaam** is, door het buitenland op ons dierbaar Vaderland geworpen.

Dat men, vooral bij gewigtige onderwerpen, wikt en weegt en zich niet onbezonnen aan het toeval in de armen werpt, is zeker loffelijk, en, ook de soliditeit van het Nederlandsche karakter is daardoor algemeen geschat en geëerd geworden. Maar, alles heeft zijn tijd, alles eindelijk eene grens, die men niet mag overschrijden.

Dit nu heeft men hier op eene veel te verregaande wijze uit het oog verloren. Daarom is Nederland al te lang op het bedrijvige ontwikkelings-gebied achterlijk gebleven, is het in alles, als de hinkende bode, nagekomen, scheen het van den ouden sleur geen afscheid te kunnen nemen, ondanks de voorbeelden, die het alom zag, van hetgeen noeste vlijt en onbekrompen ondernemingsgeest elders wist tot stand te brengen.

Nederland zag, hoe men in andere landen, in betrekkelijk korten tijd, het schier onmogelijke door een vasten wil wist in het leven te roepen, en het bleef desniettegenstaande met eene onverklaarbare schroomvalligheid over de *mogelijkheid* van veel geringere, minder omvattende ondernemingen wikken en wegen!

Kon het anders, dan bespotting oogsten?

Dat wij hier niet te veel zeggen, met geene te overdreven kleuren schilderen, zullen wij door slechts een paar voorbeelden aantoonen.

Een oud geschiedschrijver, Ctesias, verhaalt ons dat de gevierde heldin van Assyrië, de vereeuwigde Semiramis, twee paleizen, een aan den regter, en een aan den linker oever van den Tigris, door een onder het rivierbed aangelegden gang, met elkander had weten te verbinden.

Eeuwen lang werd deze overlevering voor een sprookje gehouden! Heeft intusschen dit sprookje den eersten aanstoot aan den bekenden ondernemingsgeest der doorluchtige eilandbewoners gegeven, die wij onder den naam van Engelschen vereeren en bewonderen?

Wij weten het niet; maar het feit is daar, dat zulk een trotsch denkbeeld, eenmaal in den geest der Engelschen ontwaakt, ook zijne verwezenlijking heeft gevonden.

Londen heeft ons het bewijs gegeven dat, voor een ernstigen, door de wetenschap geleiden en bestuurden wil, bijna niets onmogelijk is; het heeft ons het bewijs gegeven, dat althans het *denkbeeld* van den ouden geschiedschrijver geen hersenschim, geen droombeeld was.

Men heeft den Teems ondergraven, zich een doortogt onder het rivierbed geschapen, en daar een spoorweg aangelegd!.... Hoe vele jaren — wij zouden haast zeggen eeuwen — zou men in Nederland besteed hebben, alleen om de mogelijkheid en dan de uitvoerbaarheid van zulk een reuzen-denkbeeld te onderzoeken?

En echter bezat Nederlands waterbouwkunde eenmaal eene welverdiende reputatie!

Te Londen bestaat er, niet alleen door middel van telegraaphlijnen en spoorbanen, die daar zelfs haar weg over de huizen nemen, eene gemakkelijke gemeenschap tusschen alle stads-kwartieren, op de gewone wijze, namelijk **boven**, maar thans ook **onder** den grond.

Niet alleen toch worden daar thans de brieven onder den grond, door middel van buizen, met de meeste snelheid naar de verschillende poststations verzonden; men heeft nog veel meer gedaan. Men heeft, om het verkeer voor de overtalrijke bevolking gemakkelijker te maken, een deel van Londen met **onderaardsche** spoorwegen uitgerust. Boven en onder den grond rollen daar dagelijks de locomotieven voort!

Wij stippen hier, kortheidshalve, slechts enkele van de voornaamste ondernemingen aan, welke men in de laatste jaren aldaar zag tot stand komen; trouwens, waar zouden wij ook eindigen, wilden wij alles opsommen!

Terwijl intusschen dit alles door onze westelijke naburen werd in het leven geroepen, zag men, door eene zuidelijke natie, een niet minder verbazingwekkend reuzenplan ten uitvoer leggen, een reuzenplan, welks mogelijkheid men zelfs zou betwijfelen, wanneer de almagt der feiten ons niet dwong het te gelooven.

Wij bedoelen hier het plan van den heer de Lesseps, de vereeniging der beide door den Isthmus van Suez, als door de natuur zelve, gescheiden, ontzaggelijke watermassa's der beide wereldzeeën!....

Wanneer nu deze natien vernemen, dat het waterbouw-kundige, en altijd zoo rijke en magtige Nederland **tien volle jaren** van overweging noodig heeft, om eene ondeugdelijke, als van zelve opdroogende waterplas — want dit is het grootendeels vermodderde IJ — te dempen, en, in vergelijking met het Suez-kanaal, een weinigje zand bij Wijk aan Zee door te steken, om een behoorlijk en houdbaar kanaal naar de Noordzee te graven, eene onderneming intusschen, die voor den geheelen Nederlandschen handel eene **levensvraag** is geworden; wanneer, zeggen wij, deze natien zulk een schouwspel van bekrompenheid zien, is het dan *hare schuld* dat zij ons **bespotten** en, van uit hare hoogte, **met minachting** op ons nederzien?

Ziedaar waarom wij zeiden dat, door het thans *eindelijk* gevallen besluit, niet alleen 's lands belang, maar ook 's lands **eer** gered is; want te lang helaas heeft Nederland, in dit opzigt, tegenover de buitenwereld eene droevige figuur gemaakt!

„Door deze zittingen — zeiden wij — werd ook de band der liefde en der eenheid tusschen de Nederlandsche handels-steden, en meer bijzonder tusschen Amsterdam en Rotterdam, inniger dan ooit te voren vastgeklonken!"

Het is *zóó*! Wij zullen, om dit te betoogen, niet slechts wijzen op den erkennenswaardigen prijs, welken zoo vele gewestelijke kamers van koophandel, in het welbegrepen belang van den vaderlandschen handel, in den bloei van Amsterdam toonden te stellen, door de krachtige adressen tot ondersteuning van het wetsontwerp voor de Doorgraving, bij de Kamer ingediend; wij zullen de aandacht op een ander punt vestigen, dat hier door den denkenden beschouwer *niet* mag worden uit het oog verloren.

Ofschoon ook niet bij velen, zoo bestond er toch, onmiskenbaar, onder enkelen een geest van ijverzucht, die eene spanning veroorzaakte tusschen twee zustersteden, welke steeds, als door gelijke belangen verbonden, hand in hand behoorden vereend te gaan.

Die dwaze en schadelijke ijverzucht is, door het gemeenschappelijke belang bij verbeterde waterwegen, gevallen en heeft — wij houden ons hiervan ten volle verzekerd — voor altijd plaats gemaakt voor die eenheid en innigheid, door welke, naar de wijze leus der voorvaderen, alleen kracht en magt kunnen worden verworven.

Immers, Amsterdam zal het **nooit vergeten,**, met hoe veel vuur en volharding Rotterdams afgevaardigden, de heeren Hoynck van Papendrecht en Fransen van de Putte, de belangen van Amsterdam verdedigden, tegenover de hardnekkigheid der reactie, en de intrigues, van hen, wier gekwetste zelfzucht het Ministerie Thorbecke *tot elken prijs* wil doen vallen; die daarvoor niets ontzien, en er zelfs, onder den huichelachtigen schijn van welwillendheid en gemoedelijke bezwaren, den geheelen Nederlandschen handel aan wilden ten offer brengen.

Tegen deze met gesloten gelederen kampende partijen hadden de Rotterdamsche afgevaardigden te worstelen, niet alleen voor de Rotterdamsche, maar ook voor de Amsterdamsche belangen. Zij hebben dit, wij herhalen het, met dit vuur, met die kracht gedaan, die alleen uit de innigste overtuiging kan geput worden, welke alleen **gelijke** belangen kunnen inboezemen.

Maar daardoor is dan ook de band van sympathie tusschen beide zustersteden hechter en vaster dan ooit geklonken!

Een geschikter middel, om dit heilrijke doel op de volkomenste wijze te bevorderen, kon er dan ook **wel** niet worden uitgedacht, dan de heldere blik van den *scherpzinnigen* Thorbecke daarvoor heeft gevonden, dit namelijk, om van het voorstel tot verbetering der beide waterwegen slechts **éénе wet** te maken.

De schrandere staatsman wist, dat gelijkheid van belangen zelfs vijanden tot vrienden maakt. Te regt begreep hij dan ook dat, door de vereeniging van belangen beider steden, de laatste zweem van de dwaze ijverzucht zou verdwijnen, en dat beide steden het des te levendiger zouden beseffen, dat zij haren bloei slechts door gemeenschappelijk beleid en zamenwerking het krachtigst zouden kunnen bevorderen.

En.... hij heeft zich niet bedrogen; de houding van de Rotterdamsche afgevaardigden heeft dit ten volste bewezen!

Amsterdam, Rotterdam! mogt dan nu ook voortaan het laatste spoor van kleingeestigheid zijn uitgewischt; mogt gij, door banden van ongeveinsde welwillendheid verbonden, met *vereende* krachten op de baan van ontwikkeling en vooruitgang voorwaarts streven, en geheel Nederland daarin tot voorbeeld zijn!

Wij komen op de *overige*, belangrijke gevolgen der jongste Kamerzittingen in een volgend artikel terug.

Politiek Overzigt.

AMSTERDAM, Maandag 15 December.

Uit Turijn wordt berigt, dat het programma van het nieuwe ministerie aldaar algemeen wordt goedgekeurd. De Turijnsche correspondent van de *Triester Zeitung* zegt, dat het nieuwe cabinet zeer gunstig wordt beoordeeld. „Farini en Minghetti — zegt deze correspondent — waren vrienden en medearbeiders van graaf Cavour en zijn ijverige aanhangers zijner politieke school. Hun programma is een waar programma van vooruitgang, gepaard met de gestrengste handhaving der staats orde en der constitutionnele vormen. Pasolini de minister van buitenlansche zaken, is een goed administrateur en heeft zich, zoowel te Milaan als hier in Turijn, als prefect, de algemeene achting verworvan van hen, die hem van nabij hebben leeren kennen. Peruzzi behoorde tot het cabinet Ricasoli en staat bekend als een man van veel talent en buitengewonen ijver en volharding; zijne plannen dragen gewoonlijk den stempel van koenheid en grootheid. Bij de moeijelijke betrekking, die hij te vervullen heeft kan hij zich vele verdiensten verwerven, doch er heerscht, helaas! tusschen hem en Minghetti niet die *entente cordiale*, die noodig is om krachtig te handelen. Markies Ricci, de minister van marine, neigt zich tot het linkercentrum der kamer en is zijne toetreding tot het ministerie eene daad van verzoening. De eigenlijke drijfveer van het kabinet is Perruzzi, daar Farini door dien vurigen en levendigen Toscaner wel waarschijnlijk op het sleeptouw zal worden genomen.

Het nieuwe kabinet zal de hooge politiek, wel zoo veel mogelijk ter zijde laten liggen, en zich met alle kracht op de innerlijke organisatie des rijks en de financiën bezig houden. Dit wordt voornamelijk door de *Opionione* beweerd en het wordt ook bewezen door het ministeriële programma, waarin uitdrukkelijk wordt verklaard, dat het ministerie geene beloften zal doen en dat Italië de gebeurtenissen moet afwachten.

Vreemd is het, dat het programma geen woord zegt over de financiën, en de heer Minghetti heeft daarover (*zie onder laatste berigten van Turijn*) een afzonderlijk rapport gegeven, dat voornamelijk het door den vroegeren minister van financiën Sella nagelaten financiële exposé bevat. Daarin wordt melding gemaakt van de uitgifte van 300 millioen aan schatkistbiletten en van eene leening.

Wanneer het kabinet Ratazzi aan het bestuur ware gebleven, dan zou de minister van buitenlandsche zaken, generaal Durando, aan het parlement een voorstel hebben gedaan tot oplossing der Romeinsche quaestie. Deze wilde namelijk in zijn antwoord op de laatste nota van den heer Drouyn de Lhuys, aanneembare voorstellen aan het Parijsche kabinet doen, bestaande in den waarborg van het erfdeel van St. Petrus door de Italiaansche regering, onder voorwaarde dat de Franschen Rome verlieten. Generaal Durando verwachtte zeer veel goeds van dat voorstel, doch het is niet waarschijnlijk dat de tegenwoordige minister van buitenlandsche zaken daarin met hem overeenstemt. Hij zal vooreerst niet trachten de Franschen uit Rome te verwijderen en Rome daarna in te lijven. Evenmin zal hij zich tevreden stellen met het nieuwste plan van Drouyn de Lhuys om van den paus kleine concessiën af te knibbelen en daarvoor het erfdeel van St. Petrus te waarborgen. Pasolini zal waarschijnlijk van het *status quo* gebruik maken om zich tot het uiterste voor te bereiden, doch zich van elke handeling onthouden, om de verantwoordelijkheid van hetgeen gebeuren moet geheel te laten aan hen, die de gebeurtenissen hebben uitgelokt. De heer Artom, de boezemvriend, de kweekeling, de privaat-secretaris van graaf Cavour, die dezer dagen tot chef van het kabinet van buitenlandsche zaken is aangesteld, is de ware persoon om deze negatieve politiek te besturen.

Aangaande de Grieksche quaestie valt alleen te zeggen, dat het moeijelijker dan ooit is, te voorspellen, welk einde deze aangelegenheid zal hebben. Volgens de jongste berigten hebben namelijk de gezanten van Frankrijk, Engeland en Rusland gemeenschappelijk aan het kabinet te Athene mededeeling gedaan van de uitsluiting van prins Alfred en den hertog van Leuchtenberg van de candidatuur voor den Griekschen troon; dit neemt echter niet weg, dat de verkiezingen ongestoord voortgingen en er reeds 110,000 stemmen voor prins Alfred waren uitgebragt. Voorts wordt van den eenen kant berigt, dat Engeland de candidatuur van koning Ferdinand van Portugal voor bedoelden troon aanbeveelt en die aanbeveling weder doet vergezeld gaan van het reeds gebezigd lokaas, de toezegging van den afstand der Ionische eilanden. Daarentegen beweert *la France* thans reeds, dat koning Ferdinand zich ongeneigd betoont om eene eventueele keuze te aanvaarden, en deze bewering is verre van onwaarschijnlijk; inderdaad zou koning Ferdinand, naar het zich laat aanzien, alles behalve een goeden ruil doen, wanneer hij zijne tegenwoordige rustige positie opofferde, om den troon van Griekenland te beklimmen, waaraan zoo vele gevaren en onrust verbonden zijn.

Uit Weenen is gemeld, dat de Oostenrijksche rijksraad aanstaanden Donderdag door den keizer in persoon zal worden gesloten. Daarmede zal de eerste en zeer langdurige zitting van dit wetgevend ligchaam worden beëindigd, welke eigenlijk niet veel meer was, dan eene proefneming op constitutioneel gebied. De verdere ontwikkeling van het constitutionele leven in Oostenrijk zal thans moeten afhangen van den weg, dien het Weener kabinet verder zal meenen te moeten inslaan, inzonderheid wat de bevrediging der zoo verschillende nationaliteiten in het keizerrijk betreft. Zoo lang hierin niet op afdoende wijze wordt voorzien, is het te vreezen, dat de rijksraad, gelijk tot dus ver het geval was, slechts de vertegenwoordiging van een deel der monarchie zal blijven.

Volgens eene dépêche uit Kopenhagen, door den *Temps* medegedeeld, zou de ziekte des konings van Denemarken van ernstigen aard zijn. Die souverein is slechts 54 jaren, en als hij kwam te overlijden, dan zou hij door prins Christiaan, den aanstaanden schoonvader van den prins van Wallis, worden opgevolgd. De regten van dien prins op den Deenschen troon zijn vastgesteld door de erfopvolgingswet van 31 Julij 1853 en gewaarborgd door een protocol, dat de voornaamste mogendheden te Londen hebben onderteekend.

Er zijn berigten ontvangen uit bijna alle republieken in Zuid-Amerika, welke wij hier kortelijk resumeren: In Venezuela werden de factiën als met den dag stoutmoediger. De federalen maakten zich gereed om Valencia aan te vallen, kortom de burgeroorlog was er dreigender dan ooit. — In Nieuw Granada had Arboleda een leger bijeengebragt, om de Cordilleras over te trekken en aan Mosquera een slag aan te bieden. De laatste liet barricades opwerpen, om zijn tegenstander in zijn togt tegen te houden. — Te Panama wes een oproer uitgebroken tusschen de blanken en de zwarten, naar aanleiding van een tweegevecht met dolken, dat tusschen een neger, Ruiz genaamd, en een blanke, zekeren Moro, was ontstaan. — Te Bogota was men zeer verontrust ten gevolge van de tijding van een aanval, die eene guerilla-bende tegen die stad beraamde. — Te Guatemala heerschte gisting in afwachting van het resultaat der vervolgingen, gerigt tegen de medepligtigen aan den moordaanslag op generaal Bolanos. — Costa Rica bleef ongestoord op de baan des vooruitgangs voorwaarts streven. — De uitvoerende magt van San Salvador had een decreet uitgevaardigd, waarbij van de geestelijken een laatste termijn wordt gesteld, binnen welken zij den eed van getrouwheid aan de constitutie zullen moeten afleggen. — In het zuiden van Peru was de rust hersteld. — In Bolivia waren de verkiezingen gunstig voor generaal Acha uitgevallen. Hij had 8945 stemmen op zich vereenigd, terwijl zijn mededinger, generaal Perez, slechts 3311 stemmen erlangde. De president der republiek was ernstig ongesteld en men had weinig hoop hem in het leven te houden. — In Chili duurde de ministeriële crisis voort. — De vriendschappelijke betrekkingen tusschen Ecuador en Peru waren hersteld.

BUITENLAND.

Frankrijk.

PARIJS, 13 Dec. Als reden waarom de minister Rouher tot minister-redenaar zal worden benoemd, wordt opgegeven, dat de tegenwoordige ministerredenaar, de heer Billault, zal aftreden, omdat hij zich volstrekt niet met de tegenwoordige regeringspolitiek kan vereenigen en geheel de partij van prins Napoleon kiest. Het ministerie is over het algemeen zeer verdeeld; aan den eenen kant staan de heeren de Persigny, Fould, Rouher, Baroche en Billault; aan den anderen kant de heeren Walewski, Randon, Drouyn de Lhuys en de Chasseloup-Laubat. Het orgaan der eersten is le *le Constitutionnel*; dat der laatsten is *la France*.

— De vergaderingen van den ministerraad worden, zegt men, voortaan te 9 uur 's ochtends gehouden, ten einde de keizerin daarvan uit te sluiten.

— Op het budget voor 1864, dat aan den raad van state is aangeboden, komen de uitgaven voor de Mexicaansche expeditie voor tot een bedrag van 86 millioen.

— De tijdingen uit het departement der Beneden Seine zijn zeer onrustwekkend. Er wordt niet genoeg opgebragt voor het onderhoud der werklieden, die zonder brood zijn; in vele fabrieken wordt slechts twee dagen van de week gewerkt.

— Het algemeene gesprek loopt over de aanstaande jagtpartij te Ferrières. Honderdduizenden worden besteed voor schilderijen, om de voor den keizer bestemde zaal te versieren. Behalve de fanfare heeft Rossini een koor gecomponeerd op woorden van Pacini; dit zal door de koristen van de opera worden gezongen. Alle leden van de familie Rothschild uit Londen, Frankfort, Napels enz., zullen zich ter gelegenheid van het feest te Ferrières bevinden.

— De heer de Talleyrand vertrekt heden als ambassadeur naar Berlijn. Eergisteren had hij eene conferentie met den keizer, die hem zijne instructiën mededeelde. Te voren had het hof alhier kennis uit Berlijn ontvangen, dat Pruissen toch besloten had, reeds thans een ambassadeur naar Parijs te zenden.

— Heden wordt prins de la Tour d'Auvergne, Fransch ambassadeur te Rome, door den paus ter audientie ontvangen. De prins heeft behalve zijne officiële lastgeving ook nog eene geheime zending bij den paus, welke op hervormingen betrekking heeft.

— Men spreekt over eene brochure, die bij Dentu zal worden uitgegeven en getiteld zal zijn *l'Union Italienne*. Er wordt geen naam genoemd. De anonieme schrijver eischt van den heer Drouyn de Lhuys het verwezenlijken van het Zuricher tractaat en de organisatie van Italië tot een bondsstaat, waartoe Frankrijk door Nizza, Oostenrijk door Venetie en Engeland door Malta zouden toetreden.

— De Italiaansche leening is zoo goed als gesloten. De heer Rothschild zal zich daarmede belasten, doch de leening zal niet aan de burs worden genoteerd voordat de stortingen hebben plaats gehad

— De Dappendal-quaestie is aldus geregeld: Zwitserland staat aan Frankrijk af 1°. den berg des Tuffes, met omliggend grondgebied, met inbegrip van den straatweg, die van les Rousses naar la Faucille voert; 2°. een streek lands oostelijk van dien weg gelegen, ter breedte van 150 el. Frankrijk staat aan Zwitserland af een gebied van gelijke oppervlakte, dat zich van het kruispunt van den weg van St. Cergues de la Faucille langs de helling van Noirmont tot aan de grens van het district van het Joux-dal uitstrekt. Frankrijk verpligt zich geene vestingwerken op het afgestame grondgebied op te rigten. Aan de weinige bewoners van het door Frankrijk verkregen grondgebied is het toegestaan, om binnen een jaar te beslissen, of zij het Fransche of het Zwitsersche burgerregt verlangen.

— De *Moniteur* bevat eene correspondentie uit Munchen, waarin wordt erkend, dat de voorstellen van Russell over de Duitsch-Deensche quaestie, ofschoon zij, van een Deensch standpunt beschouwd, veel te wenschen overlaten, toch de baan openen tot eene noodzakelijk geworden schikking; er kan, volgens dien correspondent, op eene spoedige oplossing der quaestie worden gehoopt.

— Er is sprake van eene geheel nieuwe verdeeling van de stad Parijs en van de verandering der namen van de straten. De stad zou worden verdeeld in wijken, waarvan de straten naar speciale kategoriën zou worden genaamd. Zoo zouden de straten in den faubourg Saint-Antoine de namen dragen van de groote industriëlen, die tot eer van Frankrijk hebben verstrekt; het arrondissement van Passy zou bestemd zijn om de namen der kunstenaars te vereeuwigen; de namen der beroemde generaals zijn bestemd voor den faubourg Saint-Honoré.

Engeland.

LONDEN, 13 Dec. De koningin heeft lord Loftus, Britsch gezant te Munchen, en den heer Bruce, Britsch gezant in China, tot commandeurs der Bath-orde benoemd.

— De totale ontvangsten ten behoeve der noodlijdenden in de katoendistricten, bij den lord-mayor tot gisteren ingekomen, bedragen £ 282,998, waarvan bereids £ 173,873 onder de noodlijdenden is verdeeld. De ontvangsten gedurende de laatste week alleen bedroegen £ 31,161.

— Den 16 dezer zullen in alle synagogen in het rijk inzamelingen gedaan worden ten behoeve der noodlijdenden in de katoendistricten. De opperrabbijn Dr. Adler had tot dit einde een herderlijken brief uitgevaardigd.

— De *London Gazette* bevat een schrijven van den Franschen admiraal Jurien de la Gravière, gedateerd van de reede van Sacrificios, 8 Sept., aan den Britschen kapitein Tathan, bevelhebber der Engelsche oorlogschepen in de golf van Mexico, waarin de eerste den laatste kennis geeft, dat de haven van Tampico tot nu toe door de Franschen geblokkeerd, voortaan geopend zal zijn voor alle neutrale schepen, mits geen oorlogscontrabande aan boord hebbende noch passagiers, die met een vijandelijk doel pogen te landen.

— De *London Emancipation Society* (eene eerst onlangs opgerigte vereeniging, die in geen verband schijnt te staan met de aan aristokratische leden zoo rijke *anti-slaverij Society*) heeft eene circulaire gerigt aan de Engelsche geestelijkheid, houdende verzoek, om op den aanstaanden nieuwjaarsdag in alle kerken en bedehuizen een gebed voor de spoedige bevrijding der negers uit de slavernij te verordenen. De schrijvers achten dit te meer gepast, naardien met 1°. Januarij het besluit tot emancipatie, door den president Lincoln uitgevaardigd, in werking zal treden, en te meer noodig, aangezien men in Amerika, zoowel in het Zuiden als in het Noorden, de werkelijke gezindheid van Engeland met betrekking tot de slavernij, helaas! geheel en al miskent.

— Dingsdag ll. overleed te Tallyroan, in het Iersche graafschap Kilkenny, in den ouderdom van 78 jaren, Mw. Finn, zuster van Daniel O'Connell. Eenige uren later overleed haar echtgenoot, een der stichters van de katholieke vereeeiging en geruimen tijd lid van het Lagerhuis voor genoemd graafschap.

— Uit Nassau (Amerika) wordt gemeld, dat commodore Wilkes, bekend door de *Trent*-aangelegenheid, den 20sten November jl. die haven naderde en om een loods seinde. Deze werd onmiddellijk afgezonden en gaf Wilkes namens den gouverneur te kennen, dat hij, overeenkomstig de proclamatie der Britsche regering, de haven niet zonder speciaal verlof van den gouverneur mogt binnen zeilen. De commodore antwoordde hierop, dat hij geen verlof zou vragen, en dat hij zou binnen zeilen, als het hem goeddacht. Aan die bedreiging had hij, bij het afzenden der laatste berigten, echter nog geen gevolg gegeven, maar op een mijl afstands van het eiland het anker geworpen. Naar men verzekert, zal de Britsche regering onverwijld de noodige instructiën aan de autoriteiten zenden en de escaders in de West-Indische wateren versterken.

— De mailstoomboot *Athenian* is gisteren te Liverpool aangekomen met berigten van de Westkust van Afrika, loopende tot 21 November van Sierra Leone. De kust was nog door de gele koorts besmet en de handel dien ten gevolge lusteloos. De oorlog in het Eboe-land duurde voort. De president van Liberia was in welstand te Palmas aangekomen. Te Teneriffe rigtte de gele koorts groote verwoestingen aan. De kapitein van de *Athenian* weigerde dan ook, met die plaats in gemeenschap te komen, terwijl hem op Madera de landing werd verboden, zoodat verscheidene dames en heeren, als passagiers naar Madera aan boord, zich genoodzaakt zagen de reis naar Engeland mede te maken. De slavenhandel was levendig. Van Sierra Leone verneemt men, dat de nieuwe gouverneur dier kolonie, de generaal-majoor Wensley Blackall, den 11den Nov. aldaar was aangekomen.

Duitschland.

WEENEN, 12 Dec. De keizer en de keizerin zijn heden van Schönbrunn op den hofburg alhier aangekomen, alwaar zij hunne winterresidentie houden.

— De kroonprins en de kroonprinses van Pruissen zullen Maandag uit Venetië vertrekken en worden Dingsdag hier verwacht. De luit.-veldmaarschalk graaf Paar is op 's keizers last naar Venetië vertrokken, om hen herwaarts te geleiden. Op hun uitdrukkelijken wensch zullen hier geene bijzondere feestelijkheden te hunner eere plaats hebben, vermits de kroonprinses zich nog in rouw bevindt. Volgens een gerucht, zou ook haar broeder, de prins van Wallis, te gelijk met hen hier kunnen verwacht worden.

— In de heden gehouden zitting der gemengde financiële commissie van beide huizen des rijksraads is met 11 stemmen tegen 1 een voorstel van prof. Herbst aangenomen, van de volgende strekking: Te rekenen van het in werking treden der overeenkomst tusschen den staat en de nationale bank, wordt een dividend van 7 pCt. per aandeel in dier voege gewaarborgd, dat de staat een bedrag van 1 millioen, bij wijze van rente voor de leening van 80 millioen, beschikbaar stelt, om daaruit, voor zooveel noodig, het eventueel ontbrekende tot uitkeering van bedoeld dividend aan te vullen. (*Reeds kortelijk, doch minder duidelijk, per telegraaph medegedeeld.*)

— Aanstaanden Maandag, 15 dezer, zal het huis der afgevaardigden het rapport van de gemengde commissie der beide huizen van den rijksraad, betreffende de bank-acte, in behandeling nemen.

BERLIJN, 14 Dec. De *Neue Pr. Ztg.* bestrijdt het gerucht, dat onder de ministers Izenplitz, von Selchow en Eulenburg eene ruiling van portefeuiles zou plaats vinden.

— Het berigt nopens de zending van den heer Eichmann, naar Brazilië, om aanzoek te doen, om de hand der vermoedelijke troonopvolgster in dat keizerrijk ten behoeve van een zoon van prins Hohenzollern, wordt van gewoonlijk wel ingelichte zijde tegengesproken.

— Men verneemt, dat Peter von Cornelius, thans vice-kanselier der vredes-klasse van de orde *pour le mérite*, tot kanselier, en professor Böckh tot vice-kanselier zullen worden benoemd.

— In de afgeloopen week was hier veel sprake van het verdwijnen van een rijk Russisch persoon, den oud-staatsraad Seminoff. Allerwege zag men op de muren plakkaten aangebragt, waarin eene belooning van 200 th. werd uitgeloofd aan dengeen, die eenige inlichtingen nopens hem kon geven, naardien hij sedert eenige dagen niet in zijn hotel was teruggekeerd. Allerlei sombere geruchten waren in omloop; o. a. verhaalde men dat een moordenaar uit Warschau hier was gekomen, om eenige te dezer stede vertoevende Russen om het leven te brengen. Eindelijk kwam een huurkoetsier het berigt aanbrengen, dat hij den vorigen dag heer Seminoff in een op vier mijlen van hier gelegen dorp had ontmoet, en weldra werd genoemde heer door eenige vrienden van daar afgehaald en herwaarts teruggeleid. De zaak werd thans volgenderwijs opgehelderd. De heer Seminoff, die dikwijls uitgestrekte wandelingen te voet aflegt, was een zijweg ingeslagen, verdwaald geraakt en eindelijk in bedoeld dorp teregtgekomen. Daar hij echter alleen Russisch en Fransch spreekt, kon hij zich met de goede dorpelingen niet onderhouden of hun naar den weg vragen, en hij was dus genoodzaakt er te overnachten. Daar zij hem evenwel zeer goed behandelden, getroostte hij zich er eenige dagen geduldig te wachten, totdat het toeval hem iemand te gemoet voerde, die Russisch sprak. Natuurlijk heeft bedoelde huurkoetsier de uitgeloofde belooning ontvangen.

— Uit St. Petersburg wordt van 10 dezer gemeld, dat aldaar sedert drie dagen eene vreeselijke koude heerscht, die op genoemden datum tot 19—21 gr. was geklommen. Sneeuw is er echter nog niet gevallen, tot groot ongerief van menschen en dieren, en bovendien tot groot nadeel der landerijen, die nu tot eene aanmerkelijke diepte door de vorst worden aangetast.

FRANKFORT, 13 Dec. De heer van Usedom, Pruissisch bondsgezant, zal, naar men verneemt, binnen eenige dagen weder naar Berlijn vertrekken en vermoedelijk niet meer in deze hoedanigheid hier terugkeeren.

— De gemeenteraad van Oppenheim (Hessen-Darmstadt) heeft dezer dagen een blijk van groote humaniteit en godsdienstige verdraagzaamheid gegeven, door een bedrag van fl. 1500 uit de stedelijke kas beschikbaar te stellen ten behoeve der Israëlietische gemeente aldaar, voor den bouw eener synagoge. Dit besluit is bereids door den kreitsraad bekrachtigd.

België.

* BRUSSEL, 14 Dec. De kamer der vertegenwoordigers heeft gisteren het budget der wegen en middelen met 66 tegen 2 stemmen goedgekeurd. De discussiën over dit budget onderscheidden zich grootendeels door den aandrang van verschillende sprekers op de afschaffing der heffing op het zout, waarvoor echter geen der sprekers een behoorlijk equivalent wist aan te wijzen.

— Bij het ministerie van buitenlandsche zaken alhier is eene reclame van de Engelsche regering ingekomen betreffende eene banknoot van £ 5, welke uit een brief, door een bankier te Luik naar Londen gezonden, ontvreemd is. De justitie doet ijverig onderzoek, en men hoopt den pleger van dezen diefstal spoedig op het spoor te zijn.

Italië.

TURIJN, 11 Dec. Men heeft opgemerkt, dat de heer Farini, bij het voorlezen van het ministeriële programma, over zijn geheele ligchaam beefde; zijne stem trilde zoo sterk, dat hij met moeite was te verstaan. Men beschouwt hier het programma over het algemeen als de bitterste kritiek van dat van den heer Ratazzi en het is deswege zeer goed opgenomen.

De heer Ratazzi woonde de zitting bij, doch heeft alleen het woord gevoerd over een incident, betrekking hebbende op den heer Mordini en diens arrestatie.

— Nu het ministerie voltallig is, houdt het zich bezig met de verandering van de secretarissen-generaal.

— De heer Ricci heeft het lang in bedenking genomen of hij de portefeuille van marine wel zou aannemen en de reden dezer aarzeling was, dat hij tot verdediger was benoemd van den officier der marine Avogadro, die een fregat commandeerde op de reede van Catania, toen generaal Garibaldi zich inscheepte. De overige ministers hebben zich met de aarzeling van den heer Ricci geheel kunnen vereenigen en er is besloten, dat de beide commandanten, wier proces met zoo groote nieuwsgierigheid wordt verwacht, bij speciaal besluit zullen worden geamnestieerd.

— Onlangs is te Pisa een Mazzinistisch congres gehouden, waar zeer beleedigende woorden omtrent den koning zijn geuit, zoodat meer dan de helft der aanwezigen de zaal verliet.

(*Zie vervolg van het buitenland op de 3de pagina.*)

BINNENLAND.

AMSTERDAM, 15 December.

Door H. M. de Koningin is ten geschenke gezonden voor de dames vereeniging *Liefdadigheid*, te Sassenheim, 2 prachtige vazen, benevens een fraai bewerkt kanapé kussen, om te dienen als prijzen bij de aanstaande loterij, ten voordeele der armen aldaar.

In de zitting van de Eerste Kamer, heden ten 2½ ure gehouden, zijn *aangenomen* de navolgende wetsontwerpen, als 1°. tot vaststelling der begrooting voor de gestichten Ommerschans en Veenhuizen, dienst 1863; 2°. tot verandering der grensscheiding tusschen de gemeente Zutphen en Brummen; 3°. tot vaststelling der begrooting van uitgaven der landsdrukkerij voor 1863; 4°. tot vaststelling der uitgaven voor den arbeid der gevangenen over 1863; 5°. tot regeling van de ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren over 1863 en 6°, tot goedkeuring eener dading tusschen den staat en de gemeente Maastricht.

Voorts zijn ingekomen en naar de sectiën verzonden de wet op de middelen, het ontwerp van wet betrekkelijk de doorgraving van Holland op zijn smalst en de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee en tot onteigening van percelen voor den aanleg voor de spoorwegen Utrecht-Kuilenburg, Niedorperverlaat-Alkmaar en Breda-Moerdijk.

De *N. R. Ct.* verneemt uit eene goede bron, dat het gerucht hetwelk te 's Hage loopt, als zou de heer Sloet van de Beele zijn ontslag gevraagd hebben, als gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, van allen grond ontbloot is.

Door de N. H. M. zijn bevracht:

Voor Amsterdam: *Anna & Sophia*, kapt. H. Beckering; *Vertrouwen*, kapt. F. de Vos; *Wildeman*, kapt. A. J. Driest; *Hermine Maria Elisabeth*, kapt. U. Bonjer; *Nieuw-Holland*, kapt. L. Tak.

Voor Rotterdam: *d'Elmina*, kapt. A. T. A. Hörner; *Triton*, kapt. H. G. F. Adriaans.

Voor Middelburg: *Minerva*, kapt. J. Botesz.

Door den heer D. C. Molenaar, dezer dagen te Leiden overleden, zijn, naar wij vernemen, de volgende legaten vermaakt: aan de diaconie der Ned. Herv. gemeente *f* 5000 inschrijving 2½ pCt. Werk. Schuld; aan het Geref. minnehuis *f* 1000 dito; aan het H. G. of arme wees- en kinderhuis *f* 5000 dito; en aan het Geref. oude mannen- en vrouwenhuis *f* 3000 dito, alles vrij van successieregt.

Door het overlijden van Mej. J. C. Wins, is een vruchtgebruik gedevolveerd van Engelsche fondsen, ter waarde van ongeveer *f* 40,000, welke thans verkocht moeten worden, en waarvan een vierde komt aan de huiszitten- en diaconie-armen en een vierde aan de vereenigde gast- en leproozenhuizen.

Bij de onderscheiding, die aan Mlle. Trebelli van verschillende zijden wordt bewezen, moet ook die worden gevoegd, dat de beroemde zangeres van HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik, de vereerende uitnoodiging had ontvangen, zich gisteren op eene matinée musicale bij K. K. H. op het buitenverblijf *de Paauw* te doen hooren, die ook vereerd werd met de hooge tegenwoordigheid van H. K. H. de Koningin-Moeder. De uitstekende kunstenares heeft bij het voordragen van onderscheidene nommers ook de hooge vorstelijke personen zoo grooten bijval verworven, dat het H. D. H. Prinses Frederik behaagde, op de minzaamste wijze haar buitengewoon talent te huldigen, en haar een met diamanten versierden prachtigen gouden bracelet te vereeren. Een stiptal genoodigden woonden deze matinée musicale bij.

Volgens den thans verschenen *Groningschen Studenten-Almanak* voor 1863, bedraagt het aantal studenten aan de hoogeschool te Groningen thans 208, waarvan studeren in de wijsbegeerte en letteren, uitsluitend 3, voorbereiding voor de regten 16 en voor de godgeleerdheid 22, te zamen 41, in de geneeskunde 30; in de wis- en natuurkunde, uitsluitend 7, voorbereiding voor de geneeskunde 31, te zamen 38; in de godgeleerdheid 39 en in de regten 55. Onder het jongste rectoraat (Oct. 1861—Oct. 1862) zijn ingeschreven 54 studenten. Wijders werden in dat tijdvak tot doctoren bevorderd: in de wis- en natuurkunde 1 (honoris causa, de conservator S. C. Snellen van Vollenhoven); in de godgeleerdheid 1; in de letteren, geene; in de regtsgeleerdheid 9 (waarvan 2 met eene dissertatie); in de geneeskunde 4; in de verloskunde 7; in de heelkunde, geene.

Door de Nederlandsch-Indische Escompto-Maatschappij te Batavia, is eene inschrijving geopend in het waarborgfonds wegens eene geldleening, ten behoeve dier Maatschappij, groot fl. 2,100,000 verdeeld in obligatiën à *f* 500 rentende 4 pCt. 's jaars. Blijkens de voor ons liggende circulaire heeft het bestuur der Maatschappij, waarvan zij niet zoo zeer voor hare deelhebbers eene uitbreiding verlangt, vermits over het gefourneerde kapitaal, thans *f* 750,000, achtereenvolgens 7⅞, 8⅛, 8 en 8¼ pCt. dividend is uitbetaald, het wenschelijk geacht, den werkkring op soliede wijze uit te breiden, hoofdzakelijk met het oog op het verschil van den rentestandaard, die in Nederland 3 à 4 pCt. staat en in Nederlandsch Indie in de laatste jaren tot 9 pCt. is gestegen.

Volgens artikel een van het berigt zal onder administratie van de heeren Joannes Jacobus Arent Santhagens en Enst Willem Cramerus een guarantie-kapitaal worden daargesteld, bestaande in 3 pCts. obligatiën, ten laste der stad Amsterdam Noordzee-kanaal, tot waarborg der geldleening.

Voor de verdere bijzonderheden moeten wij onze lezers naar de circulaire zelve verwijzen, daar onze plaatsruimte ons niet toelaat haar in haar geheel op te nemen.

Men schrijft aan de *N. R. Ct.* van Sierra Leona het volgende:

Op den 26sten October ll. is alhier door den Britschen kruiser *Espoir* opgebragt, het Nederlandsche barkschip *Jane*, gezagvoerder B. Prince, hetwelk onder verdenking van schuldig te zijn aan het drijven van slavenhandel. Het schip is op de hoogte der Congorivier genomen, omdat zich eene zeer aanzienlijke hoeveelheid water (p. m. 26,000 gallons) en brood aan boord bevond; de lading bestaat uit provisiën als sardines, wijn, meel, zoutvleesch en eenige duizend metselsteenen, vermoedelijk als ballast. Sedert bijna 25 jaren is geen Holl. schip wegens het drijven van slavenhandel opgebragt, de Holl. schepen werden dus zelden door de kruisers bemoeijelijkt, hetgeen nu het geval wel niet meer zal zijn.

Het is te betreuren dat er zich hier niemand bevindt, die de belangen der Nederlandsche onderdanen kan voorstaan, noch een regter in de Nederlandsche zaken, noch zelfs een consul. De *Jane* is te Hellevoetsluis uitgeklaard en het is niet onopgemerkt gebleven, dat door de reederij geen borg is gesteld voor een meer dan gewoon getal vaten dat zich aan boord bevond; een financieel bezwaar, waaraan zich, zoo ik meen, andere naar de kust vertrekkende schepen moeten onderwerpen. Wat mag hiervan de reden zijn?

De Nederlandsche regering laat zich overigens weinig aan den Afrikaanschen handel gelegen zijn. Sedert bijna drie jaren zag men hier geen oorlogschip, terwijl het kleine Portugal met 2 à 3 oorlogschepen zijne vlag vertoont.

Te Teneriffe woedt de gele koorts met hevigheid, even als op de overige Canarische eilanden; men vreest dat die ziekte ook hier zal uitbreken: de handel is flaauw.

Stadsnieuws.

De wethouder belast met de publieke werken der stad Amsterdam, zal op Maandag 22 Dec. 1862 des middags te 12 ure, op het raadhuis in het openbaar op prijsstarief aanbesteden:

Het doen van bestellingen en vernieuwingen aan de metsel-, timmer-, verf-, gehouwen steen-, verw- en teerwerken en hetgeen verder door de directie noodig geoordeeld zal worden aan de stads schutsluizen en waterkeeringen, gedurende de jaren 1863, 1864 en 1865.

De voorwaarden dezer aanbesteding zijn te verkrijgen ter stadsdrukkerij, tegen betaling van 25 cents, en liggen voorts ter lezing in een der localen van de secretarie (afdeeling publieke werken) op het raadhuis, in het gebouw der *Maatschappij tot verbetering van den werkenden stand*, in *het Vosje*, in *het Fransche koffijhuis*, in *het wapen van Medemblik*, in *het nieuwe Amsterdamsche koffijhuis* en in het *Café des Pays-Bas*.

Nadere inlichtingen kunnen verkregen worden bij den heer P. van der Sterr, stadsingenieur, in de Oude Teertuinen M 140.

De gedrukte formulieren voor de inschrijving dezer besteding zijn te verkrijgen ter secretarie voornoemd; tegen voldoening van het zegel, zullende bij de besteding geene inschrijvingen worden aangenomen, die niet op zoodanige formulieren zijn gesteld.

Het provinciaal geregtshof in Noord-Holland heeft op 15 Dec. 1862 het vonnis der arrondissements regtbank te Amsterdam dd. 9 Sept. 1862, waarbij C. E., ter zake van het moedwillig toebrengen van slagen, is veroordeeld tot 15 dagen eenzame opsluiting en *f* 8 boete, *bekrachtigd*, met uitzondering der toegepaste straf en haar alsnu veroordeeld tot 3 dagen eenzame opsluiting.

Het vonnis derzelfde regtbank dd. 16 Sept. 1862, waarbij T. van S., ter zake van het toebrengen van slagen, is veroordeeld tot negen maanden gevangenzetting en *f* 8 boete, *bekrachtigd*, met uitzondering der toegepaste straf en hem alsnu veroordeeld tot 3 maanden eenzame opsluiting en *f* 8 boeten, en

Het vonnis der gemelde regtbank dd. 15 Oct. 1862, waarbij J. K., ter zake van diefstal in loontrekkende dienst is veroordeeld tot twee jaar en zes maanden gevangenis, *bekrachtigd*, met uitzondering der toepaste straf, en hem alsnu veroordeeld tot een jaar eenzame opsluiting.

Op 30 December 1862, zal voor bovengenoemd hof, worden behandeld de zaak van Wichert van der Putten, beschuldigd van in het Entrepôt Dok alhier, den kapitein van het schip, waarop hij als stuurman diende, over boord te hebben geworpen, ten gevolge waarvan deze het leven heeft verloren, en derhalve van doodslag met voorbedachten rade (moord); de behandeling dezer zaak was door afwezigheid der getuigen vroeger door het hof uitgesteld geworden.

De rederijkerskamer *Helmers*, onder de kenspreuk: „door vriendschap bloeijende", gaf gisteren avond in het lokaal *Diligentia*, voor een zeer talrijk publiek, zoowel heeren als dames, eene uitvoering, bestaande in het treurspel *Meropé*, van Voltaire, voor bovengenoemde kamer gewijzigd, door den heer G. J. Berestrat Jr. Uit den aard der zaak, kunnen wij omtrent soortgelijke uitvoeringen niet in bijzonderheden treden; het doet ons echter genoegen te kunnen constateren, dat de meeste in het stuk optredende personen blijken van studie, doorzigt en over het algemeen van vooruitgang hebben gegegeven, terwijl Mej. A. E. Fuchs, als Meropé, bijzonderen lof inoogstte en dien ook in ieder opzigt verdiende.

De compagnie Mariniers alhier, die bestemd is naar West-Indie gedetacheerd te worden, zal zich den 21sten dezer maand te Rotterdam inschepen aan boord van het aldaar liggende schip *Landbouw*, gezagvoerder P. A. Kleynenberg, ten einde met dien bodem naar Suriname te vertrekken.

* 's GRAVENHAGE, 15 Dec. Morgen zal Z. K. H. de Prins van Oranje de Eerste Kamer der Staten-Generaal ten gehoore ontvangen.

— De Oud-Minister v. Justitie Mr. D Donker Curtius bevindt zich iets beter, zoodat weder hoop bestaat op zijn behoud.

— Jhr. Mr. v. Nispen tot Pannerden zal heden middag aan eenigen zijner medeleden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal een groot diner aanbieden.

— De Staatsraad J. J. van Stralen, toegevoegd aan de Thesaurie des Konings, is heden nacht alhier overleden.

* ALKMAAR, 14 Dec. Gisteren mogt Jhr. D. C. de Dieu Fontein Verschuir van Heilo de 25jarige vervulling zijner betrekking van dijkgraaf van de Schermeer vieren. Bij deze gelegenheid werden hem door heemraden, secretaris en penningmeester een prachtig geschenk vereerd, als blijk van hoogachting en erkenning der gewigtige diensten, door hem aan den polder bewezen.

*KAMPEN 13 Dec. De Arr. Regtbank te Zwolle heeft voor de betrekking van kantonregter alhier aanbevolen de heeren Mr. W. D. Coninck Liefsting, Kantonregter te Ommen, Jhr. Mr. J. A. Sandberg, Kantonregter te Vollenhoven en Mr. A. G. A. baron Sloet tot Oldhuis, advocaat te Zwolle.

*ZUTPHEN 15 Dec. De 1ste Luitenant J. F. van Grasveld, van het korps Pontonniers, alhier in garnizoen, is in rang en anciënniteit overgeplaatst bij de te Maastricht gestationneerde compagniën van het 3de regiment vesting artillerie.

* DEVENTER, 13 Dec. In den laatsten tijd vertoonden zich hier vele vreemde kooplieden, die voor het jonge en dragtige vee zeer hooge prijzen besteedden.

(*Zie vervolg van het binnenland op de 3de pagina.*)

Weerkundige Waarnemingen.

van 15 December, te 8 ure voormiddags.

Namen der Plaatsen.	Barometer afwijking.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Temperatuur. Cels.	Toestand der lucht.	Toestand der zee.
	millimètres.					
Groningen.	+ 14.1	Z.Z.W.	0	+ 1.6	—	—
Helder	+ 13.4	Z.W.t.W.	5.6	+ 9.0	—	—
Maastricht.	+ 13.8	—	2	— 0.8	—	—
Vlissingen.	+ 13.9	Z.Z.W.	5	+ 2.6	—	—
W. Hartlepool.	+ 14 9	Z.Z.W.	—	+ 5.5	schoon.	slecht wat.
Yarmouth	—	Z.W.	—	—	dikke mist.	—
Portsmouth	+ 15.2	Z W.	bries	+ 6.1	bewolkt.	gewoon.
Plymouth	+ 12.6	Z.	st. br	+ 8.9	[1]	onstuimig.
Havre	+ 15.4	Z.Z.O.	15	+ 6.5	betrokken.	hol.
Brest	+ 9.5	O.	0	+ 4.6	„	stil.
Parijs	+ 12.6	Z.Z.O.	0	0.0	dikke mist.	—

Grootste verschil in barometer-afwijking: In Nederland 1.2; in het geheel 5.9 mm.

[1]) Bewolkt, schoon.

249ste Staatsloterij.

5de klasse 9de lijst. (Trekking van 15 December.)

N°. 705 *f* 100,000; N°. 15300 *f* 50,000; N°. 6418, 7280, 18623 ieder *f* 1000; N°. 5945, 9583 ieder *f* 400; N°. 526, 1924, 10825, 11708, 12298, 13805, 16414, 17957 ieder *f* 200; N°. 1020. 2086, 3330, 6114, 7864, 7972, 11793, 12861, 13098, 19010, 19951 ieder *f* 100.

Handelsberigten.

AMSTERDAM, 15 December.

Afgedaan 1450 bn. Java Koffij per *Kijkduin*, prijs geheim.

Afgedaan 35 vn. Maryland Tabak per *Laurens*.

Boter. Friesche *f* 57 à 60; Kuinder *f* 54 à 58; Kamper *f* 57 à 59; Deventer *f* 48 à 53; Zwolsche *f* 54 à 58.

De Vee-prijzen waren heden: Runderen 1ste qual. *f* 160 à 200; 2de qual. *f* 140 à 180; 3de qual. *f* 120 à 140; Schapen *f* 20 à 28; Varkens 44—48 ct. het Ned. ℔.

* MAASTRICHT, 13 Dec. Granen met weinig handel. Tarwe *f* 9.60 à 9.76. Rogge *f* 7.62 à 7.68. Boekweit *f* 5.20 à 5.36. Haver *f* 5.28 à 5.52. Gerst *f* 5.67 à 5.90. — Aardappelen *f* 1.85 à 2, alles per Ned. mud. — Boter per Ned. ℔ *f* 1.12 à 1.20.

* DALFSEN, 14 Dec. De prijzen zijn hier thans: Granen. Rogge *f* 6 50 à 6.75. Boekweit *f* 5.40 à 5.90. — Aardappelen *f* 1.25 à 1.40, alles per mud. — Boter willig, per ⅛ vat *f* 23 à 23¾; 1/16 vat *f* 11 à 11¼; *f* 1.10 à 1.15 per Ned. ℔ — Hammen 20 c. — Nagelhout 20 à 24 c. — Huiden en Pinkenvellen tegen vorige prijzen.

* DEVENTER, 12 Dec. Heden waren de prijzen der *Granen*: Tarwe *f* 8.50 à 9.50. — Rogge *f* 6.50 à 7.25. — Boekweit *f* 5.25 à 6. — Gerst *f* 4,75 à 5.25. — Haver *f* 3.30 à 3.80, alles per Ned. mud. — Boter *f* 20.50 à 22.50 per 20 Ned. ℔ in fust van ⅛ vat. — Cours van het Pruissische Zilvergeld *f* 380 voor Holl. geld.

* UTRECHT, 13 Dec. Tarwe *f* 9 à 11. — Rogge *f* 6 à 7. — Haver *f* 3.10 à 4.25. — Gerst *f* 5 à 6. — Groene Erwten *f* 9 à 10. — Boekweit *f* 6.50 à 7. — Duivenboonen *f* 8 à 9. — Aardappelen *f* 1.25 à 1.75. — Boter per kilo *f* 1 à 1.30. — Eijeren de 100 stuks *f* 4.50 à 5.50.

HAVRE, 13 Dec. Katoen heden met meer omzet tot hoogere prijzen. Afgedaan 3370 bn. Men besteedde voor bas Louisiana fr. 290, goed ord. Broach fr. 210 en Tinnevelly fr. 200.

LIVERPOOL, 13 Dec. Katoen. De markt is zeer vast en prijzen ca. ¼ d. hooger. Afgedaan 12000 bn. waarvan 7000 voor speculatie en exportatie. Zij bestaan uit 800 Amer. tot 21 à 24 d., 500 Egypte tot 22½ à 27 d., 20 Pernambuc tot 22 d., 40 Maranham tot 22½ d. en 11140 Surate tot 9 à 9½ d. Heden aangevoerd 2548 bn.

DANTZIG, 12 Dec. Granen. Niet dan tot lagere prijzen konden heden 50 last Tarwe koopers vinden. Men betaalde voor 126/27 ℔ bont *f* 475, 130/31 dito *f* 487; 130 ℔ helkleurig *f* 490, 495; 132 ℔ helbont *f* 505; 132/33 ℔, 133/34 ℔ helbont en hoogbont *f* 510 à 515. Rogge *f* 315, 316½. Op levering ging niets om. Witte Erwten *f* 312, groene *f* 345 à 360, grauwe *f* 282 à 306

HAMBURG, 12 Dec. Koffij. De markt was deze week even stil, doch de stemming voor het artikel blijft gunstig en het ontbreekt niet aan koopers tot iets lagere prijzen. De verkoopen van 5 tot 12 dezer bestonden uit 400 b. Rio en Santos tot 6¼ à 7⅞ sch., 500 b. St. Domingo tot 7⅜ à 7⅝ sch., en zeilende 600 b. Rio, ex *Schwalbe*. — Suiker. Van Ruw werden deze week ca. 100 k. bruin en blond Havanna tot vorige prijzen afgedaan. — Rijst voortdurend stil. Uit de hand werden 7000 b. Bassein per *Linnea* zeilende verkocht. — Katoen geanimeerd, tot hoogere prijzen, afgedaan 229 b. Surate tot 14½ à 5 sch., 30 dito Madras tot 14½ sch.; 19 dito Georgie low middling tot 20 sch. en 60 sec. Porto Cabello tot 20 sch. — Huiden onveranderd vast en stil; O Ind. Buffel- 6¾ à 7 sch. en Kips 6 à 10 sch. — Tabak. Uit de 1e hand werden 150 cer. Havanna en 168 cer. Carmen verkocht. — Verfhout zonder handel en onveranderd in prijs; van St. Dom. Compêche werden eenige partijen aangevoerd, waarvan 240,000 ℔ op levering verkocht waren. — Specerijen. Cassia Lignea gevraagd en hooger op 10¼ à 3/8 sch.; overige artikelen stil op vorigen prijs. — Vruchten. Krenten stil: prima Zante mb. 12½ à 13½, Rozijn meer gevraagd, nieuwe Smirna mb. 17½ à 18. — Cacao prijshoudend, Guayaquil 6⅛ 6½ sch. Honig met weinig omzet: St. Dom. mb. 19 à 23. — Was iets lager, waardoor er meer omging; Holsteinsche 18 sch. — Olie. Raap- levendig begeerd en in loco 12 sch. hooger en op het voorjaar 4 sch. Heden was de markt vast tot 31¼ mb. in loco en 29¾ mb. per Mei. Palm- met weinig vraag, 1a. Lagos nominaal mb. 28½. Van de westkust van Afrika zijn 280,000 ℔ aangevoerd, die nog onverkocht zijn; Cocos vast doch stil, 1a. Cochin mb. 39½ en Ceylon mb. 37½, — Granen. voortdurend flaauw en bijna zonder handel.

* CLEVE, 13 Dec. De ruime aanvoer van Tarwe ging heden tot staande prijzen vlug van de hand. Puike Hoogl. Kleefsche op 81/82 ℔ *f* 10½ à 10¾, 80 ℔ *f* 10¼, 78 ℔ Kleefsche *f* 9½ à 9¾. — Boekweit hooger 71 ℔ *f* 6 à 6.10. — Rogge stil 71/72 ℔ *f* 6½ à 6¾. — Haver prijshoudend 100 kilo *f* 7.

Graanmarkt.

AMSTERDAM, 15 December.

Tarwe stil; 132 ℔ oude witte bonte Poolsche *f* 365; 130 ℔ nieuwe dito dito *f* 347, 348

Rogge prijshoudend; 122 ℔ Pruiss. *f* 225; 121 ℔ Taganrog *f* 211 bij partij; 119 ℔ Odessa *f* 203; Amerik. *f* 210 per 2100 kilo; 120 ℔ Petersburg *f* 227.

Andere opgave: Rogge op levering per voorjaar *f* 191 biedend *f* 192 laten.

Boekweit slap en bij gerijven *f* 3 lager, 120, 121 ℔ Amersf. en Gooijsche *f* 195, 197.

Koolzaad op het voorjaar £ 1 en op het najaar £ 1½ hooger; op 9 vat het last Dec. 1862 £ 85; April £ 87½; Sept.-Octber £ 78½.

Lijnzaad in een doen; 109, 110 ℔ Archangel *f* 377½; 107, 108 ℔ dito *f* 380; 109, 110 ℔ Taganrog *f* 372½: 111 ℔ dito *f* 375.

Tegen Vrijdag e. k. in veiling aangeslagen ca, 60 last 103, 104 ℔ Riga Lijnzaad hier liggende.

Raapolie dadelijk en op levering merkelijk hooger betaald; 6/w. het Ned. vat *f* 49¾; vliegend *f* 48½; Mei *f* 48½ à ¾; Sept.-Oct.-Nov.-Dec. *f* 44¾.

Lijnolie dadelijk en op levering iets williger; 6/w. *f* 41½; vliegend *f* 40¼; Maart-April-Mei *f* 39½ à ¾; Sept.-Oct.-Nov.-Dec. *f* 39½ à 40.

Hennepolie op 6/w. *f* 47; vliegend *f* 45¾.

Raapkoeken de 1000 stuks *f* 85 à 92.

Lijnkoeken de 100 stuks *f* 10½ à 14½.

Zeetijdingen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 14 Dec. *Nil Desperandum*, Calvert, Alexandria E., l. v. Falmouth. - *Maria*. Pronk, Livorno. - *Anna Paulowna* (st.), Koningsbergen. Wind Z. W. — Z. — W. N. W.

VLIE, 12 Dec. *Juno*, van der Ley, Frederikstad. - *Willem I* (st.), Hamburg. Wind N. N. W. — Z. Z. W.

ZOLTKAMP, 10 Dec. *Zoar*, Meir, Londen. - *Georg*, Eisser, Dantzig.

— 11 Dec. *Christina Johanna*, Dood, Newcastle. - *Nachiena Lammegiena*, Rijnberg, Hull. - *Anna*, Meintz, Koningsbergen.

HELLEVOET, 14 Dec. *Gazelle*, Seagers, Shoreham. - *Thort*, Greaves, Bo'ness. - *Jantina*, Boon, Riga. Wind Z. — N. W.

BRIELLE, 13 Dec. Niets.

— 14 Dec. *Prins van Oranje* (st.), Duinkerken. - *Leo* (st.), Londen. Wind Z. Z. W. — N. W.

UITGEZEILD.

TEXEL, 13 Dec. *Léon* (st.), Londen.

— 14 Dec. *Rembrandt* (st.), Bordeaux.

ZOLTKAMP, 11 Dec. *Johann Pickard*, Morritz, Londen.

HELLEVOET, 14 Dec. *Adm. Ver-Huell* (st.), Havre. - *Feyenoord* (st.), Londen. - *Holyrood* (st.). Leith.

BRIELLE, 14 Dec. *Normandy* (st.), Hartlepool.

VREEMDE HAVENS.

BINNENGEKOMEN.

GENT, 13 Dec. *Hillechina Scholtens*, Scholtens, Bergen. — ROUAAN, 12 Dec. *Aukje*, Teensma, Koningsb. — CADIX, 1 Dec. *Margaretha*, Koster, Newc. — 2. *Jeannette Marianne*, van Ingen, dito. — GIBRALTAR, 1 Dec. *Cornelia* (st.), Palermo, vertr. n. Rott. — 2. *Wilh. Adriana*, Bot, Vlaardingen. — GENUA, 10 Dec. *Triëst* (st.), St. Nazaire. — TRIEST, 9 Dec. *Janna*, de Jonge, Venetië. — VENETIE, 7 Dec. *Rhône* (st.), Rotterdam. — LIVORNO, 5 Dec. *Concordia*, Huizing, Londen. — 8. *Maria*, Tuinteler, *Grietje*, Lukkien, *Vriendschap*, Brouwer, allen Swansea. — 9. *Sperwer*, Siersema, Archangel. — LONDEN, 13 Dec. *Emma Maria*, Sap, Hobroe. — DOVER, 12 Dec. *Abeldina*, Olthof, Randers. — PENZANCE 12 Dec. *Dina Reina*, Brans, Messina n. Liverp. — SHIELDS, 12 Dec. *Stella Maris*, Harding, Aberdeen.

UITGEZEILD.

BORDEAUX, 11 Dec. *Bordeaux* (st.), Rotterdam. — 1. *Industrie*, Valk, Montevideo. — GENUA, 10 Dec. *Willem III* (st.), Livorno. — MALTA, 4 Dec. *Fortuna*, Hoogewerf, Palermo. — FALMOUTH, 12 Dec. *Harburger*, Covire, Rotterdam. - *Mentor*, Duwell, dito. - *Glyda*, Taylor, Koogerpolder. — BRISTOL, 12 Dec *Noord-Nederland*, Zomerdijk, Swansea. — St. DAVIDS, 10 Dec. *Doris*, Mellema, Kiel. — HULL, 12 Dec. *Dorothea Christina*, Poelman, Lissabon. — HAMBURG, 13 Dec. *Carl & Johanne*, Lange, Macassar en Hongkong. - *Lambertus*, Freerichs, Napels. — ALTONA, 12 Dec. *Neptun*, Diercks, China.

GEPRAAID.

9 Dec., op 46° NB. en 10° WL., *Kinderdijk*, Zwanenburg, v. Rott. n. Melbourne.

ZEERAMPEN.

VLIE, 13 Dec. Gisteren zijn alhier op strand aangespoeld eenige planken, gemerkt L. L. & S.

CUXHAVEN, 10 Dec. Het schip *Fata Morgana*, kapt. Stjernberg, van Batavia naar Hamburg, alhier in de haven lek geworden, (*zie ons* N°. 342) heeft 7 voeten water in het ruim; de lading is beschadigd gelost.

RUGENWALDERMUNDE, 8 Dec. Het schip *Johanna*, kapt. Brouwer, van Hamburg naar Dantzig bestemd, is hier voor noodhaven binnengeloopen. Het schip was met eene dikke laag ijs bedekt en de takelage zoo bevroren, dat de zeilen niet te hanteren waren.

PLYMOUTH, 13 Dec. Het schip *Emanuel*, kapt. Wallo, gisteren met eene lading tarwe van New York gearriveerd, is gepasseerde nacht op strand gedreven en zal weg zijn.

PENZANCE, 13 Dec. Er is een met erts geladen, Ned. schip genaamd *Ahwena*, (?) op Gunwalloesand gebleven. De bemanning is vermoedelijk omgekomen.

St. IVES, 9 Dec. Het schip *Rebecca*, kapt. Otten van Genua naar Antwerpen, is 6 dezer alhier lek, met gebroken fokkenmast en andere schade binnengebragt.

LIVORNO, 9 Dec. Men heeft alle hoop om met weinig moeite de lading uit het alhier gezonken Ned. schip *Sperwer* te redden, en ook om het schip weder boven water te brengen (*zie ons No.* 344).

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BALTIMORE, *Bremerhaven*, Hilken; 51 vaten Tabak, 700 pakk. Huiden, eene partij Duigen, van Beck & Jurjans; 300 vaten Tabak, J. A. Kluytenaar; 125 vaten dito, Beekman & Pierson; 93 vaten dito, J. C. H. Wurfbain; 50 vaten dito, N. D. Brandon; 50 vaten dito, Kreglinger & C°.; 50 vaten dito, Blaauw & C°.: 50 vaten dito, E. O. Ruys; 40 vaten dito, L. Hoyack & C°.; 25 vaten dito, 88 vaten dito, 440 zk. Schors, Order.

ROTTERDAM.

(*Voorloopige opgaven.*)

TAGANROG, *Vesta*: 3200 tsch. Rogge, 120 st. Planken.

BONESS, *de Weldaad*: 27990 st. Ovensteenen.

BONESS, *Jeselina*: 38916 st. Ovensteenen.

MIDDLESBRO', *Thirsk*: 130 ton IJzer, 100 ton Sinders.

Rivier-Berigten.

RIJNHOOGTE.

KEULEN, 14 Dec. 8 v. 7 d. Keulsch. (8 v. 5 d. Rijnl.)

SCHEPEN IN LADING.

G. van Twaarden, *Amsterdam*, n. Maastricht. - T. W. Scholten, *Coeln* N°. 10, n. Keulen. - H. Giesen, *Nederrhein* N°. 12, n. Dusseldorp en Duisburg.

Fondsen en Beurzen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 15 December.			Laagste Cours.	Hoogste Cours.	Gebleven Cours
Amsterdam.	Thesaurie	3½ %	88¾	88⅞	88⅞
	Nederl. Bank	4 „			
Nederland.	Werkelijke Schuld	2½ „	64		
	Dito Dito	3 „	76	76⅛	76⅛
	Dito Dito	4 „	99⅜	99½	99½
	Oost-Ind. Leening	4 „			
	Amortisatie-Syndic	3½ „			
	Handelmaats. op rosc.	4½ „	138¼	138⅜	138⅜
	Dito à contant	4½ „	138	138¼	
	Dito Leening 1858	4 „			
	Aand. Holl. Spoorw.				
	Leening idem	4½ %			
	Idem idem	4 „	96½		
	Rijn idem	4½ „	108		
	Dito 2de leen.	4½ „			
Belgie.	Cert. Adm. Belg. Bank	2½ „			
	Dito bij Rothschild	2½ „	56⅝	56½	56½
Frankrijk.	Certificaten	3 „			
Spanje.	Obligatiën	3 „	45 13/16	45⅞	45 13/16
	Dito	3 „			
	Dito Binnenl.	3 „	49⅜	49½	49⅞
	Amortisable-Schuld				
	Bewijzen Coupons		8⅜		
Portugal	Obligatiën	3 %	45⅞		
	Dito 1856/57/59/60	3 „	45 5/16	45¼	45 5/16
	Dito 1862	3 „	45½	45 5/16	
Rusland.	Oblig. bij Hope & C°.	5 „	101⅞		
	Dito dito 1828/29	5 „	100¾		
	Cert. dito 1831/33	5 „	83½		
	Dito dito 1840	4 „	75⅝		
	Org. 2°-4° Leening	4 „	75⅝		
	Dito Nieuwe	4 „			
	Obl 5de Serie	5 „	83½		
	Dito 1855 6de Serie	5 „	90¾	90[illegible]	
	Dito Adm. te Hamb.	5 „	82⅞	83	83
	Dito te Londen	5 „	[illegible]		
	Dito dito	4½ „	89⅜	89½	
	Dito dito	3 „			
	Dito dito 1860	4½ „	90¼		
	Inschrijv. in Assign.	6 „			
	Cert. van dito	6 „	52⅞	52[illegible]	52⅞
	Spoorw.-Act. volgef.	*f*	200¼	200[illegible]	200½
	Dito Leening	4 %			
	Dito Hypotheek	4½ „	77		
Polen.	Aandeelen 1835 fl. 500	*f*	164¼	164½	164¼
	Obligatiën	4 %	78 3/16		
	Aand. Sp. Wars. Bromberg.				
Pruissen.	Obligatiën	4½ %			
	Dito 1859	5 „			
	Aandeelen 1854	3½ „	225		
Oostenrijk.	Oblig. bij Goll. & C°.	5 „			
	Dito Dito	4 „	50¼		
	Dito Metalliek	5 „	57 1/16	57⅜	57 5/16
	Dito dito	2½ „	29⅛	29 5/16	29¼
	Dito Rente Amst.	5 „	77	77⅛	77 3/16
	Dito Nation. 1854	5 „	64	64⅜	64⅛
	Weener Bank-Actiën	*f*	791	794	794
	Dito Aand. fl. 250 1839	„	351½	351¾	
	Dito dito fl. 250 1854	4 %	233½	234	
	Dito dito fl. 500 1860	5 „	441	441½	
	Fr. Oost. Spw. Obl. bij Hope	3 „	129¼		

Braz. 1824 £ 100 5 % 98; dito £ 200 97¾; dito 1852/58/60 4½ % 90¾; Venez. 2 % 22⅝, 11/16, 13/16; dito 1 % 11⅝; Granada Afgest. 11⅞; dito Uitgest. 1⅛ % 6 5/16, ⅜; dito Gest. 1⅛ % 5¾; Mexico 3 % 29 7/16. 9/16, ½; Noord-Amer. Illin. Spoorw. Aand. 58; dito Oblig. C B. 7 % 80; Grieken 5 % 13½, 15/16. ⅝.
Uitgest. Port. 44¼.
5 % Rusland 1862 90 11/16.
4½ % België 92⅞.
5 % Italië 64½.

Cours van het Geld: Beleening 4; Prolong. 4½; Disc. 4.

Aldus opgemaakt door het bestuur der Effecten-Societeit.

BOON HARTSINCK. *President.* — **DE BEAUFORT.** *1ste Secretaris.*

Hollandsche fondsen waren, bij eenigen handel, zeer ferm.

Ook in vreemde effecten was de markt meerendeels goed prijshoudend, met weinig handel, uitgezonderd echter in Oostenrijksche die de bereikte prijzen van gisteren niet konden behouden door winstrealisatie, en Grieksche, welke daarentegen op het hooger Londensch merk daarvan ook hier tot veel verhoogde prijzen van de markt werden genomen. Van Amerik. fondsen waren Mexicanen circa ⅛ beter, de anderen stil doch ferm.

4 % Nat. Hypotheek Bank 99½.
Aand. Paleis voor Volksvlijt 64.
Oost. Cred. Loten 1858 *f* 130.
Grieksche Coupons *f* 1⅞, 15/16.
Grenada L. C. *f* 0.51 de Hectare.
6 % Binnenl. Turken 87 1/16, ⅛.
8 % Galveston te Parijs 17.

Cours van het geld bij de Ned. Bank: Disconto 4 %; Promessen 4½ %; Beleening op Effecten 4 %; op Goederen 4½ %.

LAATSTE PRIJZEN te 5 ure.

Integr. —; 2 % Spanje —; 3 % Binnenl. Spanje *f* 6250 —; 5 % Metall. 57⅛ à 3/16; 5 % Nation. 64 1/16, 5 % Bl. Grieken 13[illegible].

Rescontredagen 30 December.

Wisselcours.

Parijs 2/m. de fr. 120.	*f* 55 7/16 g.	Napels 2/m. de 40 Duc. di Reg.	*f* 77½ g.
Idem zigt	„ 55 13/16 g.	Weenen 6/w. de fl. 100 O. W.	*f* 96 g.
Bordeaux 2/m. de fr. 120	„ 55 g.	Augsburg 6/w. de fl. 100	*f* 98¼ g.
Idem ½/m.	„ 55⅜ g.	Frankfort „ de fl. 100	„ 98½ g.
Madrid 3/m. de 100 piasters.	„ 238 g.	Petersb. 3/m. de 100 Z. R.	„ 170 g.
Cadix „ de 100 piasters.	„ 237 g.	Hamb. 2/m. de 40 mb.	„ 34 15/16 g.
Seville „ de 100 piasters.	„ 235 g.	Idem zigt	„ 35¼ g.
Bilbao „ de 100 piasters.	„ 235 g.	Londen 2/m. het £ st.	„ 11.65 g.
Lissabon 3/m. de 40 crusados	„ 41 g.	Idem 3/m.	„
Oporte „ de 40 crusados	„ 40⅞ g.	Idem zigt.	„ 11.71½ p.
Genua 2/m. de fr. 100.	„ 45½ g.	Rotterdam	„ ⅛ g.
Livorno „	„ 45½ g.		

Prijzen der Coupons.

Metalliek	*f* 24.35	Russen in Z. R.	*f*
Dito Nationale	„	„ „ P. R.	„
Divers. Eng. per £	„ 11.62½	Poolsche Fl.	„ 26⅞
3 % Eng. Russ. per £	„ 11.62½	Napelsche	„
Fransche	„ 55¼	Spaansche	„
Belgische	„ 55½	„ Fransche	„
Pruissische	„ 34¼	Amerik. Dollars	„
Hamburg Russen	„	Polen in Roebels	„

Prijzen der Speciën.

Gouden.			Zilveren.		
10 Guldenstukken	*f* 9.65	à 9.75	Piasters	*f* 2.55	„ 2.60
Ger. Ducaten	„ 5.50	„ 5.60	Stukken Fr. 5	„ 2.33	„ 2.35
Engelsche Souver.	„ 11.60	„ 11.75	Brab. Kroonen	„ 2.65	„ 2.70
Pistolen	„ 9.50	„ 9.60	Fransche Id.	„ 2.70	„ 2.75
Louis d'or			Pruiss. Thaler	„ 1.72	„ 1.75
20 fr. stukken	„ 9.25	„ 9.35	Id. Cassen Anweis.		
Bar. Gouden Specie *f* 1442.60 per N. ℔.	9¾	à 10¾	Bar. Zilv. 900 tot 700	104.20	„ 105

Buitenlandsche Beurzen.

BEURS VAN LONDEN, 13 December.

3 % Cons. cont.	92⅛ à ¼	3 % Port. 1862	47⅝
Idem op 8 Jan.	92¼ à ⅜	5 % Russ. 1862	93⅞, ⅝
5 % Grieken	15⅜, ½	3 % Spanje	54⅝
Grieksche coupons	6⅛, ⅜, 6	6 % Turk. 1858 op 16 Dec.	69¾, 70
3 % Mexico	31⅜	6 % Id. 1862 scrip	70⅞, 71, 70⅞
4½ % Peru 1862	1¼, ½ disc.	6 % Venez. 1862	2¼ à 3¼ disc.

Engelsche fondsen leverden niets meldenswaardigs op.

Ook in vreemde effecten was de markt zeer stil en de stemming over het algemeen flaauwer.

De beweging in edel metaal was deze week minder levendig, voor zoo verre de invoer betrof, welke slechts beliep £ 290,527, terwijl de uitvoer £ 913,761 bereikte.

De Peruaansche regering wenschte de te Londen à 93 pCt. gesloten leening van 5 millioen £, waarvoor zoowel het Belgische als Engelsche Guano-contract tot waarborg was gegeven, te vernietigen, aangezien de firma Thomson Bonar & C°. aanbood 7 mill. £ te verschaffen à 94 pCt., met kleinere verhouding van aflossing en met waarborg van het Engelsche contract alleen. De eerst gesloten leening zal nu denkelijk aangenomen worden. De dubbele vergunning van eene concessie tot het oprigten eener Turksche bank, heeft natuurlijk aanleiding tot verschil gegeven en de eerst begunstigden zijn door de kanselarij geregtigd geworden, de noodige maatregelen te nemen, ten einde de Porte te verhinderen, de als waarborg gestelde gelden te benaderen.

BUITENLAND.

(Vervolg.)

PARIJS, 13 December.

— Een koopman in fruit in den faubourg Saint-Antoine had herhaaldelijk opgemerkt, dat zijne winkellade werd bestolen. De dief was maar niet te ontdekken, doch zeker was het dat de diefstal bij nacht moest geschieden, want des avonds bij het sluiten van den winkel was het geld steeds in de lade aanwezig. Verscheidene nachten bleef de koopman waken, doch dan werd er ook niet gestolen. Deze diefstallen hadden verscheidene maanden geduurd eer de fruithandelaar de politie daarvan kennis gaf. Eene maand geleden deed hij dit echter en er werd gedurende verscheidene nachten voor zijne deur gewaakt, doch te vergeefs; er werd evenwel gestolen, zoodat de dief in huis moest wezen, doch de koopman was des nachts met niemand anders te huis, dan met zijn zoontje van 11½ jaar; deze knaap werd gestreng nagegaan, doch men kon niet de minste verdenking tegen hem opvatten. Het geheim scheen dus niet oplosbaar te zijn.

Op zekeren nacht werd het knaapje door eenig geraas wakker en zag hij zijn vader opstaan; deze begaf zich naar den winkel, opende de lade, nam er eenig geld uit en daalde toen naar den kelder af, waar hij eene ledige ton voor den dag haalde en het geld daarin verborg. Dit geschiedde alles slapende. Den volgenden ochtend verhaalde de knaap het gebeurde aan zijn vader en toonde hem de ton met geld, waarin ook al het gestolene werd teruggevonden. Het spreekt van zelf, dat de politie geene termen vond om den slaapwandelaar, die zich zelven bestal, te arresteren.

WEENEN, 12 December.

— Het verzoek om gratie, door Dr. Keipp, hoofdredacteur van het *Vaterland*, aan den keizer ingediend, is van de hand gewezen, zoodat de veroordeelde reeds morgen zijne gevangenisstraf zal moeten ondergaan.

BERLIJN, 14 December.

— De heer von Canitz, Pruissisch gezant te Darmstadt, is gisteren alhier aangekomen. Gelijk gemeld is, had hij zich naar Rome begeven, om zijn broeder, den gezant aldaar, die sedert eenigen tijd aan geestverbijstering lijdt, te bezoeken.

— Naar men verneemt, zal bij gelegenheid der viering van het 50jarig bestaan der landweer, op 17 Maart a. s. aan alle nog in leven zijnde vroegere landweermannen eene bijzondere orde-decoratie worden verleend en aan diegenen, welke zich nog in actieve militaire dienst bevinden, eene verhoogde toelage toegekend worden. Ook aan bedoelde orde-decoratie zal misschien ten behoeve van minvermogenden eene eeresoldij verbonden zijn.

BINNENLAND.

(Vervolg.)

AMSTERDAM, 15 December.

Heden zijn in de afdeelingen van de Eerste Kamer der Staten-Generaal de begrootingswetten onderzocht.

Z. M. heeft bepaald, dat het personeel van het Koloniaal Militair Invaliedenhuis, de tractementen, toelagen en verdere bezoldiging en bureaukosten, zullen zijn als volgt:

1 commandant (colonel luitenant-colonel of majoor) *f* 4,500 tract. en *f* 100 bureauk. 1 kapitein adjudant *f* 800 toelagen. 1 luitenant adjudant *f* 450 toel.; 1 betaalmeester, tevens administrateur van kleeding (kapitein of 1ste luitenant) *f* 800 toel. en *f* 200 bureauk.; 1 luitenant-betaalmeester *f* 450 toel.; 1 officier van gezondheid 1ste of 2de klasse *f* 800 toel.; 1 apotheker *f* 450 toel.; 2 leeraars en geestelijken, belast met de huisselijke godsdienst en het godsdienstig ondsrwijs *f* 200 toel.; 1 huismeester *f* 1000 toel. *'s jaars.*

1 portier, tevens concierge (adjudant-onderofficier) *f* 0.60; 4 onderofficieren voor de algemeene dienst *f* 0.60; 1 kok *f* 0.80; 2 bijkoks *f* 0.25; 14 oppassers *f* 0.25. (Indien deze laatsten gegageerd zijn, zullen zij eene toelage genieten, in plaats van daggeld, welke gelijk zal zijn aan het uitgetrokken daggeld). 1 machinist *f* 2 en 3 arbeiders *f* 0.70 *per dag.*

Verder is door Z. M. bepaald, dat ieder invalide van de navolgende kleine equipementsstukken zal worden voorzien, als: 1 zwarte halsdoek, 2 paar schoenen, 1 paar wollen handschoenen, 2 paar wollen sokken, 3 katoenen hemden, 2 bombazijnen onderbroeken, 2 handdoeken, 1 slaapmuts, 1 broekdraagband, 1 poetszak, 1 kleerborstel, 1 schoenborstel, 1 kleerklopper, 1 knoopenschaar, haarkam en 1 zakboekje.

Door Teylers godgeleerd Genootschap is besloten de volgende vraag, als prijsstof voor het jaar 1863, uit te schrijven:

„Wat leert de geschiedenis omtrent den invloed, dien de zoogenaamde empirische wijsbegeerte in Engeland, en van daar uitgaande, in Frankrijk en Duitschland op de Christelijke theologie en Kerk geoefend heeft, en in hoever mag deze getuigenis der geschiedenis strekken tot maatstaf ter beoordeeling van de waarde en beteekenis voor de godsdienstwetenschap van die empirische methode of methode der exacte wetenschappen, die thans als methode van deze wetenschappen des geestes aanbevolen wordt?"

De prijs voor het best en voldoend gekeurd antwoord op deze vraag is een gouden eerepenning, op den stempel des Genootschaps geslagen, ter innerlijke waarde van *f* 400. — De tijd der inzending is vóór of op den 1 Januarij 1864.

*DALFSEN, 14 Dec. Door de hooge prijzen der katoengarens, zijn eenige fabriekanten in Twenthe thans begonnen koffij- en rijstzakken te fabriceren, hetwelk den wever, ofschoon veel minder verdiensten, evenwel nog eene kleine daghuur inbrengt.

GRONINGEN 10 Dec. Uit Emdem wordt gemeld dat aldaar, sedert men er een spoorweg heeft, vooral de handel in zeevisch met reuzenschreden is vooruitgegaan. Zoo werd o. a. alleen van 31 Oct. tot 18 Nov. jl. aan het station te Emden circa 2000 centenaars visch, meest schelvisch, naar alle oorden van Duitschland verzonden.

Beroepingen en Promotiën.

De candidaat C. de Holl, te Hoogeveen, is beroepen tot predikant bij de Hervormden op het eiland Marken en heeft gelijktijdig de toezegging als zoodanig erlangd in de nieuw gestichte gemeente te de Vennip, in het Haarlemmermeer.

Beroepen te Winschoten, Ds. Kleinendorst, leeraar bij de afgescheiden gemeente te Hoogeveen.

Heden (15 December) is te Leiden tot doctor in de verloskunde, na verdediging van stellingen, bevorderd de heer A. Heller, med. doctor, geboren te Klundert, en tot doctor in de regten, na verdediging van stellingen, de heer H. J. Kranenburg, geboren te Gouda.

Laatste Berigten.

PARIJS, 14 December.

Uit Toulon wordt gemeld, dat er bevel is gegeven aan de *Finistère* en de *Rhône*, om zich gereed te houden voor het vertrek naar Mexico, met eene lading materiaal en een groot aantal wagens en muilezels.

— De heer Courtois, vroeger attaché bij het Fransche gezantschap te St. Petersburg en te Madrid, is naar Athene vertrokken, alwaar hij de functiën van tweeden secretaris zal vervullen.

WARSCHAU, 14 December.

Eerst thans is het gelukt elf personen, die in het begin der vorige maand aan den op de burgers Starkzewski en Wirthim, te Chelm, gepleegden moord hadden deel genomen, te ontdekken. Het verbod, waarbij het den bewoners van deze hoofdstad was ontzegd, de stadsbarrières zonder schriftelijke vergunning te passeren, is opgeheven.

WEENEN, 13 December.

Het heerenhuis heeft heden de staatsbegrooting, alsmede de wet op de middelen voor 1863, geheel overeenkomstig de besluiten van het huis der afgevaardigden aangenomen.

TURIJN, 14 December.

Het gerucht, dat de Fransche ambassadeur te Turijn, de heer de Sartiges, als zijne meening zou hebben opgegeven, dat het Turijnsche kabinet de partij van Engeland zou kiezen, is geheel ongegrond.

— De afstand van de Ionische eilanden aan Griekenland wordt bevestigd.

— De financiële toestand, zoo als die door den vroegeren minister van financiën, den heer Sella, is opgemaakt is aldus: Het deficit voor 1862 beloopt 418,217,736 francs; het gewone deficit voor 1863 beloopt 226,266,127 frs.; het buitengewone 127,894,448 francs. Het gewone deficit zou, volgens het plan van den heer Sella, moeten gedekt worden zonder hulp van het algemeene crediet; om het buitengewone te dekken heeft de regering de uitgifte van 300 millioen aan schatkistbiljetten toegestaan, maar daar dit niet voldoende is, zal men tot eene leening moeten overgaan. Evenwel gelooft hij, dat de bestaande waarde in de schatkist toelaat de leening te verdagen.

SCHIEDAM, Heden 15 December.

MOUTWIJN *f* 13.75.— JENEVER *f* 19.25. — Amst. proef *f* 20.50.

ROTTERDAM, Heden 15 December.

GRANEN. Tarwe en Haver *f* 3, Gerst en Paardenboonen *f* 6, Erwten en Kanariezaad *f* 7½ en witte Boonen *f* 15 lager.

MEEKRAP bij kleine aanbiedingen tot vorige prijzen met goeden omzet. Hetgeen hooger werd gehouden, bleef meestal onverkocht.

PARTICULIERE Telegrammen.

PARIJS, Heden 15 December.

De *Moniteur* berigt, dat de keizer den Turkschen ambassadeur ten gehooore heeft toegelaten; deze heeft aan Z. M. de met brillanten omzette Osmanié ridderorde en een particulieren brief van den sultan overhandigd.

LONDEN, Heden 15 December.

De *Morning Post* zegt, dat Engeland de Ionische eilanden wil afstaan, mits de mogendheden, die het tractaat van 1815 hebben geteekend, daartoe hare toestemming geven. De zending van den heer Elliot naar Athene heeft op die aangelegenheid betrekking.

LONDEN, Heden 15 December.

KOLONIALE WAREN stil. — OLIËN onveranderd. — GRANEN stil.— HAVER en GERST 1/- lager.

Heden waren ter VEEMARKT aangeboden 8430 Runderen, 20900 Schapen, 178 Kalveren en 420 Varkens, waarvoor per steen werd betaald als volgt: Runderen 5/-, Schapen 5/10, Kalveren 5/- en Varkens 4/6.

(2de *dépêche*.) De *Atrato* is van West-Indië aangekomen met 14,132 dollars.

LIVERPOOL, Heden 15 December.

KATOEN. Omzet 10,000 balen, markt vast,

TEXEL, Heden 15 December.

Gisteren nog: BINNENGEK. *Embla*, Christensen, Galatz. — Heden UITGEZ. *Berenice*, Bakema, Marseille. - *Diana* (st.), Londen.

Wind Z. W.

ROTTERDAM, Heden 15 Dec. Ned. W. S. 2½ % 63⅞; Port. Oblig. 3 % 45⅝; dito 1856/57/59/60 3 % 45⅛; Rusl. Oblig. 1855, 6de serie 5 % 90¾; dito Spoorw. Aand. Volgef. 5 % 200; Oost. Oblig. Met. 5 % 57 1/16; dito Rente Amst. 5 % 77¼; dito Nation. 1854 5 % 64; Venez. Oblig. 1½ % 11⅝; Mexico Oblig. 3 % 29 3/16; Grieken 5 % 13¼; Turken 37⅛.

PARIJS, Heden 15 Dec. 3 % Fransche Rente 70.70; Credit Mobil. 1118; Fr. Oost. Spoorw. 513; Russ Spoorw. 430; 3 % Binnenl. Sp. 50⅝; 2 % Spanje 46½; 5 % Italië 71.75; Sp. Cred. Guillou 215.

LONDEN, Heden 15 Dec. 3 % Consols 92¼ à ⅜; 3 % Mexico 31⅜ à ⅝; Coup. Certif. 8⅜ à ⅝; Amort. 23⅜ à ⅝; 5 % Grieken 16⅜; dito Coupons 6½; Illin. Spoorw. Aand. 41½, 41; 6 % Turken 38½ à ¾.

BRUSSEL, Heden 15 Dec. 5 % Met. 60 3/16; Oost. Cred.-Act. 491.50.

ANTWERPEN, Heden 15 Dec. 4½ % België 99¾; Oost. Cred. Act. 492; 5 % Metalliek 60½; 5 % Nation. 67⅞; 3 % Binnenl. Sp. 49⅜; 2 % Spanje 45½; Credit Guillou 200.

WEENEN, Heden 15 Dec. 5 % Metall. 72.10; idem Nation. 81.80; Oost. Cred.-Act. 222.80.

BERLIJN, Heden 15 Dec. 5 % Metall. 60⅞; idem Nat. 69¼; Oost. Crediet-Actiën 93⅝.

FRANKFORT, Heden 15 Dec. 5 % Metall. 60¼; idem Nation. 67⅜. 9/16; Oost. Crediet-Act. 219¼; idem Bank-Actiën 803; Wissel Amst. 100¾; dito Weenen 98⅞.

Aanbestedingen.

Op Dingsdag, den 23sten December 1862, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, worden AANBESTEED:

Het maken van verschillende werken tot vorming van het stations-emplacement te Leeuwarden, ten behoeve van den spoorweg van Harlingen naar Leeuwarden

De besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens art. 21 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 9den December ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, in het locaal der Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen, Raamstraat, N°. 32, te 's Gravenhage, in de localen van de Provinciale Besturen, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen, en op de plaatsen, waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen worden gegeven door de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage en door den Eerstaanwezenden Ingenieur WITSEN ELIAS, te Leeuwarden.

Op Zaturdag, den 27sten December 1862, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad. Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden AANBESTEED:

het onderhouden van eenige Rijkssluizen, Bruggen, Duikers, Peilschalen en andere Voorwerpen in de provincie Gelderland, van 1°. Januarij 1863 tot en met den 31sten December 1865.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod, per jaar.

Het bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland, te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Den 7den en den 4den dag vóór de besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en zijn voorts nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur Jhr. J. Ortt van Schonauwen en den Ingenieur P. J. H. Hayward te Arnhem.

Op Dingsdag den 23tsen December 1862, des voormiddags ten 11½ ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, door de Commissie voor de Staatsspoorwegen, in een der Localen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, worden AANBESTEED:

1°. het Bouwen van de Landhoofden en Pijlers voor de Brug over de rivier de Lek bij Kuilenburg;

2°. het maken der bijkomende werken.

De Besteding geschiedt bij enkele inschrijving, volgens Art. 18 van het Bestek.

Het Bestek ligt van den 28sten November ter lezing in het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, in het Locaal der Ingenieurs in de algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen, Raamstraat, N°. 32, te 's Gravenhage, in de Localen van de Provinciale Besturen, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen en op de plaatsen, waar gewoonlijk dergelijke Bestekken ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen worden gegeven door de Ingenieurs in algemeene dienst bij de Staatsspoorwegen te 's Gravenhage en door den Eerstaanwezend Ingenieur van Diesen te Utrecht.

De aanwijzing op het terrein zal geschieden des Maandags den 8sten December, des morgens ten 11 ure, aan den Noorder Lekdijk.

Ten 1 ure zullen in het Veerhuis te Kuilenburg de teekeningen en verdere schriftelijke inlichtingen aan de gegadigden ter inzage en onderteekening worden aangeboden.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 13 December.

In deze zitting is bepaald na de wet op de middelen te behandelen: de wetsontwerpen tot onteigening van percelen ten behoeve van den spoorweg van Utrecht naar Kuilenburg, Breda-Moerdijk en Niedorper-verlaat-Alkmaar, de conclusie betreffende de liquidatie der wees- en momboirkamers, de rekening van de begrooting van uitgaven voor de staatsspoorwegen, den brief van den Raad van State omtrent de mededeeling van stukken, en de begrooting van uitgaven voor de staatsspoorwegen.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslaging over het wetsontwerp betrekkelijk het kanaal door Holland op zijn smalst en de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee.

De heer VAN DER LINDEN vraagt eene opheldering over de verpligting om in het IJ het peil van 0,50 te bewaren, zonder ondersteuning der omliggende waterschappen. Spr. is tegen het amendement, want het bindt of niet. In het eerste geval is het een paard aan een boom; als het bindt zou het op den Staat een onbekenden financiëlen last werpen, die niet besproken is. Zij, die voor het amendement stemmen, verliezen het regt om ooit te beweren, dat dergelijk onderwerp niet incidenteel bij amendement kan beslist worden. Wat het wetsontwerp zelf betreft, hij heeft nog bezwaren, maar hij erkent, dat in het wetsontwerp veel goeds is, waarbij over bezwaren moet heengestapt worden. Hij rekent er op, dat de concessie tot stand komt, want de eer van Amsterdam is er mede gemoeid.

De heer HUGENHOLTZ was vroeger tegen het wetsontwerp, maar heeft altoos erkend, dat Amsterdam behoefte heeft aan een beteren waterweg.

Hij beweerde namelijk, dat het Schulpegat te verkiezen was boven de nieuwe haven, maar de vorige Reg. was van meening, dat het Schulpegat verzand is en de nieuwe haven zou zijn eene vlugthaven bij noodweer. Spr. ontkent dit te eenenmale, want de schepen zullen liever het Schulpegat binnen loopen dan de nieuwe haven. Thans is zijn standpunt anders, want deze Reg. beweert, dat het Schulpegat bevaarbaar is, en daarom stemt hij nu voor de wet.

De heer NOLTHENIUS ondersteunt het amendement van den heer Mijer, want anders wordt voor Amsterdam en Rotterdam met twee verschillende maten gewogen. Als de concessie toch niet tot stand komt, zou het altijd een krachtig wapen tegen Amsterdam kunnen zijn, dat zij het geld daarvoor niet had kunnen bijeenbrengen.

Hij twijfelt niet aan de eerlijke uitvoering der wet door dit Ministerie, maar wil de bepaling in de wet, dat de staat bij mislukking der concessie het geld geven zal.

De heer VAN HEEMSTRA is natuurlijk een voorstander vaa het werk.

Spreker isoleert de quaestie van iedere politieke beschouwing, het is slechts een materieel belang. Waarom nu leden, die vroeger tegen dit wetsontwerp waren, dit nu willen aannemen, zal spr. niet beslissen. De heer Hugenholtz was vroeger tegen het voorstel, omdat de Regering beweerde dat het Schulpegat was verzand en de nieuwe haven de eenige goede. De vorige Regering heeft dit nooit beweerd. Het Schulpegat is stationair gebleven en *de Zeeland* kon er zonder letsel inkomen. De vorige Regering wilde even als deze het werk bij concessie ten uitvoer brengen. Het is bekend dat een aanzienlijk handelshuis in de hoofdstad de financiële ondersteuning aan de maatschappij toegezegd heeft. De eer van dat huis is dus bij de zaak betrokken, Het amendement is doodend voor de concessie, want die zal niet tot stand komen, als men gelegenheid heeft om de zaak van Staatswege uit te voeren.

Bovendien het amendement is in zeer onbepaalde bewoordingen vervat, en op eene onbestemde wijze een pligt op den Staat gelegd, die door niemand kan doorzien worden.

De heer POORTMAN vereenigt zich met die denkbeelden. De heer Dullert heeft gisteren aangetoond dat de strekking van het amendement eigenlijk is de concessie te dooden. De heer Mijer wil dan ook dat karakter aan het amendement geven. Hij wil toch geen concessie. Die heer heeft echter ook de politiek ter sprake gebragt, hoewel hij vroeger verklaarde de politiek in het water te hebben geworpen.

De heer HUGENHOLTZ staaft zijne bewering dat de vorige Regering verklaarde, dat de nieuwe haven moest zijn eene vlugthaven bij noodweer, omdat het schulpegat verzand was.

De MIN. V. BINNENL. ZAKEN schetst de gevolgen van een te langdurig onderzoek, waardoor de hoofdpunten, waarop het aankomt, uit het oog verloren worden en de warmte, bij aanleg van groote werken noodige, verflaauwt. De discussie bewijst dit.

De heer van Diggelen beweerde toch de zaak meer besproken dan doordacht, anderen dat de zaak niet toegelicht was, weder anderen dat bouwkundigen tegen de zaak waren. Maar is dan deze zaak van gisteren. De Minister ging breedvoerig na wat sints 1852 met deze zaak was gebeurd. In 1852 benoemde de Raad van Amsterdam eene commissie om de wijze te onderzoeken, waarop die stad op de kortste wijze met de zee kon worden verbonden. Dat uitvoerig plan bestaat. Het was een plan van een kanaal. De Minister doorliep vervolgens de verschillende plannen, die in deze zaak gemaakt werden en de rapporten daarover uitgebragt en beweerde dat iedere deskundige zal de voorkeur geven aan het tegenwoordige plan boven dat door den heer van der Kun en Storm Buysing onderzocht. De Minister herinnert dat in 1858 van de concessievragers werd gevorderd 1 millioen af te zonderen voor de defensiewerken en dat toen de concessionaris subsidie vroeg. Toen de commissie van 1858 zich tegen de inpoldering van het IJ verklaarde, heeft de toenmalige Regering een wetsontwerp ingediend, waarbij niet werd overgegaan tot de inpoldering van het IJ, maar eenvoudig de doorgraving van staatswege was bepaald. Een ander Minister was insgelijks voor het werk van staatswege, maar in eene andere rigting; maar dit is stellig, dat geene zaak zoo volledig, veelzijdig en zoo lang is onderzocht als deze De Minister was van oordeel dat de vorige verleende concessie niet vatbaar was voor de bekrachtiging der wet, omdat eerst zes maanden, nadat de concessie bekrachtigd was, de plannen aan de Regering behoorden te worden ingediend.

Van daar wederom eene wijziging in de concessie. Maar de Min. gelooft dat niets meer in deze zaak te onderzoeken viel. De Min. heeft niet geraadpleegd met de concessionarissen maar met hen, die moesten contrôlen.

De Min. komt nu tot het werk zelf. De Reg. acht beide werken in het belang des lands dringend noodzakelijk. Het Gouvernement acht de werken geboden door een nationaal en internationaal belang. Er zijn, het is zoo, bezwaren in, het is een gewaagd werk, maar men moet het wagen. Er is geen bezwaar zoo groot, of het moet wijken voor het belang van het rijk. Twee bezwaren zijn voornamelijk gemaakt: *het is overbodig* zegt men, het Nieuwediep en het Noord-Hollandsche Kanaal is voldoende. Of de oudheidliefde van Amsterdam zoo ver gaat om, zoo als de heer v. Foreest, het IJ te willen behouden, als het IJ eene nuttelooze plas is, dat betwijfelt de Min.

Het tweede bezwaar is: belemmering van de binnenlandsche scheepvaart.

Aangenomen dat het nadeel zoo groot was als de heer v. Diggelen wil, dan zijn die nadeelen niet genoegzaam om het groote voordeel te keeren. Maar bovendien de binnenlandsche handel wordt niet benadeeld.

2°. De wijze van uitvoering. Toen deze Reg. optrad was de verbindtenis gesloten. De Minister betoogde daarna het voordeel van het doen uitvoeren van het werk door concessie. De Staat die thans reeds veel met publieke werken te doen heeft, wordt door particuliere krachten en kapitaal ondersteund en de contrôle zal oneindig beter zijn dan bij uitvoering van gouvernementswege.

Men zal een werk gestreng controleren van dat belang, wanneer het niet eigen werk is.

De heer Storm had gesproken van de werken aan de Ooster-Schelde. Daar was het een uithoek des lands en de slordigheid van het werk was de groote grief, omdat de ondernemers voordeel wilden behalen. Maar hier zal dit werk staan onder de contrôle van geheel Holland, in het midden des lands en de oogen van honderdduizenden zullen daarop dagelijks gevestigd zijn.

De Min. weêrlegde vervolgens de verschillende technische bezwaren tegen het plan. Hij deed uitkomen, dat deskundigen van oordeel waren, dat de bewuste havendammen wel te leggen waren. Ook te Marseille is dit bij een nog dieper zee mogelijk geweest. De Min trad hierbij in beschouwingen over de constructie met *beton*. De Min. weêrlegde daarna de bewering, dat het kanaal te smal was. Men zegt, er zal verzanding plaats hebben, daartegen baat geen baggering, wel spuijing.

De deskundigen beweren echter, dat het spuivermogen afhankelijk is van het verschil tusschen hoog en laag water.

De Min. verdedigde de raming van kosten, maar het spreekt van zelf, dat geene raming zoo kan wezen, of een ander zal daarop altijd eene aanmerking kunnen maken.

Voorts besprak de Min. de eischen der stad Haarlem. De gevorderde cautie van *f* 300,000 van den concessionaris voor het uitdiepen der sluizen te Spaarndam was onbillijk, omdat de concessionaris alle beletselen voor de scheepvaart moet wegnemen. In het algemeen is voor de belangen van Haarlem uitstekend bij het plan gezorgd.

III. Het amendement.

De Min. zal niets zeggen over den ernst, waarmede de Reg. de zaak behartigt, maar alleen dit: noch de heer Mijer, noch eenig lid kan gelooven, dat dit amendement aannemelijk is. Zoodanige wijze is in strijd met het hoofdbeginsel der wet, de particuliere industrie.

De Regering stelt zich voor, dat deze particuliere onderneming door de energie van Amsterdam zal tot stand komen, maar het werk zal gedood worden door dit amendement. De Staat behoeft in een tijd, waarin zoo groote publieke werken ten zijnen laste zijn, medewerking van particuliere kapitalen en werkkrachten. Het zou deloijaal zijn tegenover den concessionaris de concessie te doen bekrachtigen en tevens de middelen te onthouden, om de concessie uit te voeren.

Bovendien is aan den Min. vergund den termijn van 6 maanden tot nadere indiening van plans, met nog 6 maanden te verlengen.

Als de concessie volgens art. 23 vervallen mogt, dan is ook met het oog op hetgeen in de laatste jaren is gebeurd, de zaak niet uit, dat is niet denkbaar.

Ten slotte eene algemeene aanmerking. Toen Koning Willem I het Noord-Hollandsche kanaal wilde graven, kwam hem het eerst voor den geest het kanaal dat men thans verlangt. Dit is den Min. gebleken uit eene oude kaart, maar dat plan stuitte af op den onwil van Amsterdam.

De Min. betoogt ten slotte, dat hem het denkbeeld der doorgraving steeds toelachtte als een grootsch plan. Van daar, dat hij niet alleen het algemeen belang van Nederland, met het oog op de spoorwegen, maar ook het internationaal belang aan deze wet verbonden acht; en al ware het alleen om den ondernemingsgeest en de morele kracht van onze natie te verhoogen, dan nog acht de Min. met het oog op de toekomst de zaak van belang.

De Min. ziet in het werk de verhooging van zelfvertrouwen. Daargelaten alle materiële gevolgen, is het werk van groot internationaal belang.

De MIN. VAN FINANCIËN behandelt de financiële zijde van het vraagstuk. Hij betoogt, dat de Reg. niet roekeloos te werk gaat, door bij de vele verpligtingen, die zij nu reeds op zich heeft genomen, ook tot die werken over te gaan. De Min. wilde eerst aantoonen, dat de financiën van den Staat de uitvoering van het werk toelieten. Geen enkel spr. heeft dit echter betwist, behalve de heer v. Goltstein. Want de meeste tegensprekers wilden zelfs uitvoering van Staatswege. De Min. was echter altijd van oordeel, dat al wat vatbaar is voor concessie, niet door den Staat moet gedaan worden. Dit werk is speciaal geschikt voor concessie. De Staat moet zich zoo weinig mogelijk met inpoldering bezig houden.

De staat werkt in ieder geval hier duurder dan de particuliere industrie. De Minister beweert dat na 1858 de heer van Bosse niet afkeerig was van plannen van inpoldering, bij concessie te verleenen. De heer van Bosse is in beginsel voor de doorgraving, maar hij trachtte toch de onderneming ja zelfs het crediet van den Staat in discrediet te brengen. De Minister zegt, even als de heer van Bosse, tegen den heer van Hall in 1859 bij de spoorweg concessie, dat dergelijke discussiën niet goed zijn. Maar bovendien het geld zal bijeenkomen. De raad van Amsterdam en de overige autoriteiten zouden niet zoo klakkeloos hunne adhaesie geschonken hebben aan het plan, als zij niet overtuigd waren dat het plan zou slagen. Het plan als industriële onderneming is niet onaannemelijk. De Minister wijst op de renteguarantie, de inpoldering, en het vooruitzigt op verdere inpoldering.

De zaak moge nu niet zoo winstgevend zijn, maar de zorg voor de aandeelhouders gaat hier te ver, In de eerste plaats moet het belang van den staat op den voorgrond staan.

De Min. weerlegde daarna de bewering, dat een aanleg van staatswege financieel voordeeliger zou zijn. Bovendien bij groote werken van staatswege moeten altijd groote kassen aanwezig zijn, omdat men niet weet, wanneer de uitgaven te doen zijn, als de staat het doet, doet hij het van geleend geld of van geld, dat geamortiseerd kon worden, De 4½ pCt. strekt ook tot aflossing van het kapitaal, maar bij een staatsaanleg is de staat altijd de rente kwijt.

Wat het amendement betreft, gelooft de Min. dat de moraliteit van het Gouvernement in den concessionaris zou zijn gecompromitteerd. Door de aanneming *moet* de concessie vernietigd worden.

Veel loijaler zou het zijn de concessie af te stemmen.

Als de concessie mislukte, zou het bedenkelijk zijn dit plan uit te voeren van Staatswege, men moest dan tot het plan van 1859 terugkeeren; maar dit plan is 9½ millioen voordeeliger dan dat van 1859.

De concessie is 10 jaren onderzocht, onderstend door alle autoriteiten van Amsterdam. Als het werk van Staatswege werd aangelegd zou het nageslacht beweren, dat de financiële voorspoed ons dartel had gemaakt.

De MIN. VAN MARINE was altijd een voorstander van verbetering van het N.-Hollandsche kanaal, om verbinding te hebben tusschen Nieuwediep en de werf te Amsterdam. Hij vreesde ook de technische bezwaren tegen het werk. Maar hij is bekeerd door de krachtige argumenten van den Min. van Binnenl. Zaken. Hij meent nu, dat de verbetering van het kanaal moet achterstaan bij de daarstelling van het nieuwe kanaal. De Min. betoogde echter dat het schulpegat wel bruikbaar was. Hij geeft toe, dat het onverantwoordelijk zou zijn bij stormweêr die nieuwe haven binnen te loopen, maar dit kan evenmin in het schulpegat. Hij ontkende dat de nieuwe haven een groot gedeelte van het jaar onbruikbaar zou zijn, want gemiddeld belet stormweêr dit op onze kusten gedurende een twaalftal dagen.

De heer MIJER heeft nooit getwijfeld aan de concessie. Zijn amendement strekt niet om de concessie terzij te stellen en het werk door den Staat te doen aanleggen. Hij is overtuigd, dat de zaak genoegzaam is onderzocht en de eer van Amsterdam er mede gemoeid is. Maar ondanks dit alles, kan de concessie mislukken. Voor dit geval moet het gouvernement het werk uitvoeren en Amsterdam geholpen worden. Hij wil de concessie intact houden, maar op den Staat eene verpligting leggen.

Het is een werk van algemeen nut, dat uitgevoerd moet worden als de concessie mislukt, maar in het amendement ligt niets vijandig tegen de concessie. De taak der vertegenwoordiging is, de Reg. de middelen te geven om het doel der wet te bereiken, d. i. niet de concessie, maar het werk. Spr. gelooft niet, dat door zijn amendement aan den concessionaris de middelen onthouden zullen worden, om zijn werk uit te voeren. Dit is overdreven voorgesteld. De Reg. zegt eenvoudig: de zaak laten wij over aan de particuliere industrie, maar wij zijn zoo overtuigd van de noodzakelijkheid en uitvoerbaarheid, dat de Staat het zou gedaan hebben uit eigene middelen als de concessie mislukte. Met het oog op Rotterdam, handelt de Reg. niet deloyaal vis à vis den concessionaris. Het denkbeeld bovendien is niet nieuw. Maar Amsterdam zal niet gebaat zijn, al zegt men dat Amsterdam de zaak niet zal laten rusten. Er zal beweging ontstaan en eene kabinetsquaestie geboren worden tot schade van het land.

Het amendement zal ook voor volgende Regeringen bindende zijn.

De heer STORM herhaalde zijne technische bezwaren tegen het plan. De oppositie ligt niet in de doorgraving maar in het plan. De belangen van de binnenlandsche scheepvaart, worden wel degelijk benadeeld. De vaart wordt door afsluiting van Pampus belemmerd. Hij stemt dus tegen het plan, niet tegen het denkbeeld. Hij beroept zich op de opinie van den heer Storm Buysing.

De MIN. VAN BINNENL. ZAKEN constateert, dat de heer Storm Buysing lid was eener commissie en dat hij dus niet gelooven kan, dat die heer het plan niet wilde, zooals de heer Storm van 's Gravesande beweerde. De Min. herhaalt dat het IJ geen vaarwater meer is; en dat men thans een goed kanaal zal krijgen in plaats van een slecht vaarwater. Overigens zal geene wijze van uitvoering van zulk een groot werk gevonden worden, waarop geene aanmerkingen te maken zijn.

Ten slotte bestreed de Min. wederom het amendement van den heer Mijer.

De heer van DIGGELEN treedt wederom in de ontwikkeling van technische bezwaren van dit plan. Hij betoogde dat door de uitvoering van dit *plan* de schromelijkste financiële gevolgen kunnen ontstaan. Het is ongerijmd het pijl te verlagen en een groot scheepvaartkanaal te graven.

Hij herhaalde zijne bezwaren tegen scheepvaart en afwatering.

Hij hield vol dat het kanaal niet breed genoeg was voor de groote scheepvaart, dat spuijing noodzakelijk was, en dat vele posten op de begrooting vergeten waren.

De heer VAN VOORTHUIJZEN betoogde dat de heer Storm Buysing in de vergadering van den Raad van 12 Junij 1862 zich bepaald tegen het plan, zooals het daar ligt, had verklaard.

De MIN. VAN BINNENL. ZAKEN beantwoordt verschillende sprekers, speciaal de bezwaren van den heer v. Diggelen; de beraadslaging wordt gesloten.

Het amendement van den heer Mijer werd *verworpen* met 50 tegen 13 stemmen.

Vóór: de heeren v. Voreest, v. Lynden, Mijer, Hoekwater, v. Asch, v. Wijck, Nolthenuis, Lyclama, Schimmelpenninck, Wintgens, de Brauw, Meylink, v. Heiden en Hoffman.

Art. 1. (Kanaal van Holland op zijn smalst) wordt *aangenomen* met 39 tegen 24 stemmen.

Tegen: de heeren v. Voorthuizen, de Raadt, Wintgens, Mensonides, de Brauw, v. Goltstein, v. Diggelen, Kappeyne, Meylink, v. Heiden, v. Foreest, Blussé, Kerstens, v. Bosse, Reinders, Storm, v. Asch v. Wijk, v. der Veen, Kien, Lyclama, v. Lidth de Jeude, v. Amerongen, Wichers en Westerhoff.

Vóór: de heeren Schimmelpenninck, Mijer, Hoekwater, v. Eck, de Bieberstein, Blom, Cornelis, Heydenrijck, v. Mulken, Dirks, Guljé, v. Heukelom, v. der Linden, Kingma, Godefroi, Poortman, Hoynck, de Poorter, Hoffman, Idserda, Bots, v. Lijnden, Heemskerk Bz.. Cool, de Meester, v. Logchem, Zijlker, Heemskerk Az., Dumbar, Anemaet, v. Heemstra, Wijbinga, Hugenholtz, Fransen v de Putte, Dullert, Beens, v. d. Poel, Nolthenius en de Voorzitter.

Art. 2. (Rotterdamsche waterweg) wordt *aangenomen* met 60 tegen 3 stemmen.

Tegen: de heeren Mensonides, Reinders en v. Diggelen.

Het wetsontwerp in stemming gebragt, wordt *aangenomen* met 37 tegen 26 stemmen.

Vóór de heeren: v. Eck, de Bieberstein, Blom, Cornelis, Heydenrijck, v. Mulken, Dirks, Guljé, v. Heukelom, v. der Linden, Kingma, Godefroi, Poortman, Hoynck v. Papendrecht, de Poorter, Hoffman, Idserda, Bots, v. Lijnden, Heemskerk Bz., Cool. de Meester, v. Loghem, Zijlker, Heemskerk Az., Dumbar, Anemaet, v. Bosse, van Heemstra, Wijbenga, Ter Bruggen Hugenholtz, Fransen van de Putte, Dullert, Beens, v. d. Poel, Tutein Nolthenius en de Voorzitter.

Tegen de heeren: Kien, Lyclama, v. Lidth de Jeude, Taets v. Amerongen, Wichers, Westerhoff, v. Voorthuyzen, Schimmelpenninck, de Raadt, Wintgens, Mensonides, de Brauw, v. Goltstein, v. Diggelen, Kappeyne, Meylink, v. Heiden Reynestein, v. Foreest, Mijer, Blussé, Korstens, Hoekwater, Reinders, Storm van 's Gravesande, Asch van Wijck en van der Veen.

Gedurende de stemmingen verlieten de heeren Luyben en Begram de vergaderzaal en keerden eerst na afloop daarvan terug.

De heer de DE RAADT stelde voor eene avondzitting te houden tot het afdoen zooveel mogelijk der werkzaamheden, met het oog op de Eerste Kamer, die reeds bijeen was. Hij verlangde evenwel de zienswijze van de Ministers te kennen.

De heer V. LIJNDEN verzet zich daartegen.

De MIN. VAN BINNENL. ZAKEN verklaart, namens zijn ambtgenooten, dat zoo de Kamer met spoed vooruit wil, de Regering gaarne wil meêloopen.

Het voorstel tot behandeling der aan de orde gestelde werkzaamheden in eene avondzitting, werd hierop aangenomen.

Avondzitting van Zaturdag 13 December.

Aan de orde is de beraadslaging over de wet op de middelen.

Art. 1 lit. *d* (accijnsen). De heer V. VOORTHUIJZEN bespreekt den accijns op de Suiker en betoogt het onraadzame om eene zoo hooge bescherming voor dien tak van nijverheid te laten bestaan, terwijl men de fabriekanten elders bescherming ontnomen heeft. Hij wenscht herziening van dien accijns met het oog op het plan van een nieuw belastingstelsel en daar de suiker zulke groote bescherming niet meer behoeft.

De heer IDSERDA wijst op de vele formaliteiten bij den accijns op het zout en de noodzakelijkheid van vrijdom van zout op vischaas. Die accijns zou meer kunnen opbrengen indien niet ontduiking van regten plaats had. Voorts behandelde Spr. de belangen der zeevisscherijen in verband met te verleenen vrijdom van zoutaccijns.

De heer COOL vraagt of het toezigt op de heffing van den accijns op het geslagt op behoorlijke wijze in alle gemeenten plaats vindt, meer bepaald of bij aangifte van benaderd slagtvee niet een te laag bedrag aangegeven wordt.

De heer HOFFMAN betoogt dat de personele belasting op pakhuizen in den handel moet verdwijnen en ontwikkelt wederom zijne oude bezwaren tegen het patentregt.

De heer DE MEESTER zegt, dat het collegie van zeevisscherijen in correspondentie is met den Min. van Finantiën over opheffing der bezwaren in de zeevisscherijen en daarin de meeste behulpzaamheid bij het Departement ondervindt.

De MIN. VAN FINANCIËN zegt, dat het punt door den heer v. Voorthuyzen besproken geregeld moest worden in harmonie met Engeland, Frankrijk en Belgie. Mogt dit afspingen, dan kon regeling een punt van latere overweging worden. Voorts herhaalt de Min., hetgeen de heer de Meester heeft gezegd over de bezwaren der zeevisscherijen. De Min. weet niet in hoe ver de zaken door den heer Cool bedoeld, plaats hebben gehad. Zoo dit het geval is, zal de Min. daartegen waken. Bij het w. o. op het personeel is aan den wenseh van den heer Hoffman gevolg gegeven.

De heeren COOL, IDSERDA, HOFFMAN en de MIN. kwamen op hunne beschouwingen terug.

(Waarborg) De heer COOL zegt dat de wet van 18 Sept. 1852 niet voldoende is om het publiek tegen bedrog en misleiding te beveiligen.

De heer de BIEBERSTEIN betoogt dat door die misleiding en het bedrog bij den waarborg de inlandsche nijverheid lijdt en dringt aan op herziening der wet van Sept. 1852.

De heer DIRKS zegt, dat dat bedrog voornamelijk in Friesland plaats greep, speciaal bij voorwerpen die gedeeltelijk uit zilver bestaan.

De MIN. VAN FINANCIËN zegt, dat hij niet begrijpt dat de adressen, waarbij op herziening der wet wordt aangedrongen, ondersteuning kunnen vinden bij hen, die een vrijgevig handelsbeginsel voorstaan. Vóór de wet van 1852 werd de zaak geregeld bij 2 wetten. De buitenlandsche nijverheid was toen vrij, terwijl de binnenl. nijverheid gebonden was door wettelijke bepalingen. Van daar dat de Reg. de enge bepalingen op het binnenl. fabriekaat opheffen moest. Daarom heeft de wetgever zich bij de wet van 1852 op een ruim standpunt geplaatst. Maar thans wil men de inlandsche fabriekatie weder brengen in de enge grenzen der wet van brumaire en daaronder ook de buitenlandsche begrijpen. Dit kan de Reg. niet goedkeuren, onmogelijk is het, altijd bedrog te voorkomen, maar vrijheid van handel gaat boven alles.

De heer Cool is door de rede van den Min. niet overtuigd, dat eene wijziging der wet van Sept. niet noodzakelijk zou zijn.

Ook de heer DIRKS komt op zijne bezwaren terug, even als de heer de Bieberstein.

De MIN. V. FIN. gelooft dat door geene wetgeving bedriegerijen kunnen voorkomen worden. Het ongewaarborgde is overal in de winkels aangeduid.

15 (Bijdragen uit de koloniale geldmiddelen).

De heer V. BOSSE betoogt, dat deze uitgaven gewone staatsuitgaven zijn, en dus geen afzondelijke aanwijzing daarvan op toekomstige koloniale baten te pas komt en zegt, dat het cijfer moet verminderd worden, met het oog op de vermindering door den Min, v. Kol. in de begrooting van Kol. gebragt.

De MIN. V. FINANCIËN vermindert naar aanleiding daarvan het cijfer tot *f* 1,900,000.

De wet wordt aangenomen met algemeene stemmen.

Aan de orde is de onteigeningswet voor den spoorweg Utrecht-Kuilenburg.

De wet wordt *aangenomen* met 53 tegen 2 stemmen.

Tegen de heeren v. Heemstra en v. Lidth de Jeude.

Aan de orde is de onteigeningswet voor den spoorweg van Breda-Moerdijk.

De MIN. V. BINNENL. ZAKEN geeft eenige opheldering naar aanleiding van vragen in het Eindverslag over de haven te Moerdijk. Er zal eene ruimere losplaats worden gemaakt, die zoo goed mogelijk zal ingerigt worden, met het oog op de aanstaande overbrugging; over de aanbesteding van het stationsgebouw te Breda en over de halten die aangelegd zullen worden.

De heer V. HEEMSTRA betoogt, dat eene goede haven aan de Moerdijk in het belang der communicatie noodig is, omdat de overbrugging nog lang uitblijven zal.

De MIN. V. BINNENL. ZAKEN zegt, dat de overtogt voorloopig zal geschieden met ponten.

Het wetsontwerp wordt *aangenomen* met 52 tegen 1 stem.

Tegen de heer van Heemstra.

Aan de orde is de onteigeningswet voor den spoorweg Niedorperverlaat-Alkmaar.

De MIN. V. BINNENL. ZAKEN zegt, dat nog geene beslissing is genomen over de rigting, die de lijn bezuiden Alkmaar nemen zal; dat bij de daarstelling van het station te Castricum zal worden gerekend op den spoorweg, die Noord-Holland met Friesland zal verbinden.

Het wetsontwerp wordt *aangenomen* met 53 tegen 1 stem.

Tegen den heer van Heemstra.

Aan de orde is de conclusie op het rapport wegens de rekening der wees- en momboirkamers over 1861. De conclusie strekt tot aanneming voor kennisgeving, en de rekening van ontvang en uitgaaf ter zake van de begrooting voor den aanleg van staatsspoorwegen, dienst 1860, die zonder discussie werden *aangenomen*.

Verzoek van den Raad van State om mededeeling te erlangen van de Regeringbescheiden, die alleen gedrukt worden voor de leden der Kamer.

De VOORZITTER zegt, dat z. i. de Kamer den griffier moest magtigen, om die Regeringsbescheiden voor de leden alleen gedrukt en met toestemming der Regering en wanneer de Kamer niet anders beslist, ook aan den Raad van State mede te deelen.

De heer MIJER vraagt, waarom de Raad zich niet wendt tot de Ministers of tot de Regering. Dit was veel eigenaardiger.

Hij wenschte dus den Raad van State te melden, dat hij zich had te wenden tot de Regering.

Hierover ontstond eenige discussie, waaraan de heeren V. ECK, DE BRAUW, die in het toestaan van het verzoek inbreuk ziet op den werkkring der verschillende staatsmagten, en de MINISTER VAN BINNENL. ZAKEN deelnemen.

Het voorstel van den Voorzitter wordt echter met algemeene stemmen *aangenomen*.

Conclusie op het adres van leden van den gemeenteraad van Vledder, over de toepassing der gemeentewet.

De heer HEEMSKERK Az. verlangt verzending van het stuk naar den Minister van Binnenl. zaken, om inlichtingen over de missive van den Min. over de toepassing van art. 127 der gemeentewet. Hij kan niet toegeven, dat de Burgemeester bij ontstentenis van Wethouders, zulk eenen uitgebreiden werkkring hebben zou. Hij vraagt of de Burgemeester van Vledder nog handelt loco den raad en de Wethouders en of de Reg. gezind is eene beslissing in deze te nemen.

De heer DE MEESTER verdedigt de conclusie der commissie.

De heer V. LOGHEM zegt, dat geene inlichtingen meer noodig zijn, omdat hij gelooft, dat de beslissing des Min. juist is.

De heer V. ECK zegt, dat de zaak hem nog niet helder is, maar dat hij zich niet vereenigen kan, noch met de beslissing van den Min. noch met de conclusie der commissie.

De heer V. HEIDEN ondersteunt het gevoelen van den heer Heemskerk Az.

De heer DE MEESTER justificeert nog nader de conclusie der commissie.

De MIN. VAN BINNENL. ZAKEN zegt, dat de Burgemeester van Vledder nog altijd handelt loco van het collegie van Wethouders, zijn voornemen is om den Koning voor te dragen, de subsidie voor het onderwijs zoo hoog mogelijk te stellen.

De heer HEEMSKERK Az. komt op zijn gevoelen terug.

De conclusie wordt hierop *aangenomen*.

Aan de orde is de beraadslaging over het wetsontwerp tot begrooting van uitgaven voor den aanleg van staatsspoorwegen, dienst 1863.

De heer V. HEEMSTRA zal kortelijk zijne bedenkingen voordragen. Spr. had wel gewenscht de wet op exploitatie thans reeds ingediend te zien. De wet is echter toegezegd, maar spr. vreest dat ze velen zal teleurstellen. Hij beweert dat de kamer beslist heeft dat materieel moest worden aangeschaft, afgescheiden van de exploitatie. Intusschen doet de Reg. dit niet, en dit is miskenning van het besluit der kamer en ongeregt in de toekomst. Spoedig zullen eenige lijnen gereed zijn en dan zal men zich aan eene onderneming moeten overgeven. Hij wenschte de regering te weten, waarom de Reg. op dit punt zoo gerust is. Voorts bestreed de spr. de wijze van onteigening door de Reg. gevolgd. Hij betoogde dat eerst dan onteigening te pas komt als de weg van minnelijke schikking is afgesloten, terwijl de door de Reg. gevolgde handelwijze tijdverlies veroorzaakt. Deze wijze van handelen is daaraan toe te schrijven dat de leden van dit kabinet vroeger in de oppositie waren en daarvan een middel van oppositie maakten en dat men thans ook consequent wil zijn.

Voorts drong hij aan op spoed in de goedkeuring der contracten; maar betreurt de wijze, waarop de keuring der spoorstaven heeft plaat gehad. Hij besprak de onderhandelingen met Hannover en Pruissen. Onder de vorige Regering waren ze reeds aangevangen. Hij dringt aan op voortzetting daarvan, nu de gouvernementen van beide staten zoo welwillend zijn. Ten slotte besprak spreker de afdamming van het Sloe. Die kan door den veranderden loop der stroomen niet nadeelig zijn voor de reede van Rammekens. Hij stelt een verband tusschen de afdamming van het Sloe en het kanaal van Zuid-Beveland en de afdamming der Oosterschelde. Hij zou het betreuren dat eene beslissing afhankelijk moest zijn van de voltooijing van het kanaal door Zuid-Beveland. Het doet hem leed, dat hij bij deze Regering zoo weinig ijver ziet en dat de Regering te dezen, zoo als in andere dingen, *slechts zoo veel mogelijk* uitvoert.

De heer V. ECK beweert dat het stelsel dezer Regering bij onteigening de voorkeur verdient boven dat van de vroegere.

Ook over de afdamming van het *Sloe* denkt spr. niet zoo ongunstig als de heer van Heemstra. Maar afdamming van het Sloe kan geen nadeel brengen aan de reede van Rammekens. Er is ook geen verband tusschen afdamming van het Sloe en het kanaal van Z. Beveland. En daarom dringt spr. op eene beslissing aan.

De heer V. HEIDEN dringt aan op onderhandelingen over de aansluiting met Hannover. Hij weet dat de Hannoversche regering verwonderd is dat van deze zijde nog geene stappen gedaan zijn om die aansluiting te erlangen.

Ook met de wijze van onteigenen der Regering kan spr. zich niet vereenigen. Hij vraagt inlichtingen over de nog te doene keuze in de rigting van de lijn Leeuwarden-Groningen.

De heer DULLERT bespreekt insgelijks de vertraging in de uitbetaling der kooppenningen en dringt op spoed daarbij aan. Hij schrijft daaraan toe het mislukken der onteigening tusschen Arnhem en Zutphen.

De MIN. V. BINNENL. ZAKEN beantwoordt de verschillende sprekers. De Min. zegt, dat op de vorige begrooting geen post voor materieel voorkwam; dat er dus geen sprake kon zijn van aanschaffing en dat er tijd genoeg is, om materieel aan te koopen, als de wijze van exploitatie zal bepaald zijn. Over de wijze van onteigening zal de Min. niets meer zeggen. Wat de traagheid in de uitbetaling betreft, zegt de Min., dat die buiten hem omgaat, maar dat de schuld ligt aan de vele formaliteiten, die daarmede vergezeld gaan. Zoover van hem afhangt, zal hij het echter bespoedigen.

Wat de onderhandelingen met Hannover betreft, zegt de Min., dat wij ons aan den tijd moeten houden, om die aan te vangen.

De Min. zegt, met betrekking tot den Zeeuwschen spoorweg, dat hij met spoed beslissen zal, waar spoed geeischt wordt. Maar ieder wil zijn stukje spoorweg hebben.

Artt. 1—12 worden aangenomen.

Art. 13. De heer V. BOSSE beveelt den Min. aan, het adres van ingezetenen der gemeente Gorsell, betrekkelijk de rigting van den spoorweg.

De MINISTER zal de zaak overwegen.

De artt. 13—22 worden aangenomen.

Het wetsontwerp wordt *aangenomen* met algemeene stemmen.

De Kamer is daarna tot nadere bijeenroeping gescheiden.

ADVERTENTIËN.

OPHELDERING VAN BEGANE FEITEN

en het daaruit voortgesproten

VONNIS VAN H. J. Z.,

op Vrijdag 28 November 1862.

H. J. Z. is openbaar Ambtenaar (Brandmeester) bij een der brandspuiten in de gemeente Amsterdam, en waarvan de Generale Brandmeester zelf de getuigenis aflegt: dat H. J. Z. een beste vlijtige Brandmeester is.

Deze Brandmeester had op onderscheidene tijden en plaatsen brand gebluscht en premiën behaald; het zal den lezer niet vreemd voorkomen, dat hij ook bij herhaling met weinig of zonder dienstpligtigen van zijne spuit is geweest [1]), en daar zijn pligt hem riep om brand te blusschen, zoo was hij genoodzaakt om maar personen te nemen, die hem het eerst voor de hand waren en kwamen.

Aan zijn post als Brandmeester is volstrekt geen loon verbonden. Alleen wanneer de spuit eene premie behaalt, wordt aan hen eene gratificatie toegekend. Als nu de brand is afgeloopen, dan spreekt het van zelf dat degene, die hem hebben geholpen en niet dienstpligtig zijn, rekenen op belooning en dat dan ook wordt voldaan.

De Brandmeesters hebben echter geen kas, noch fonds, noch volmagt, om dat voorschot in rekening te brengen, en daar er toch aan de spuiten premiën worden beloofd, waarvan in vele gevallen maar zeer kleine gedeelten worden uitbetaald [2]), zoo werd hem, H. J. Z. en verscheidene andere Brandmeesters (in dezelfde hoedanigheid) gelegenheid gegeven, door den overleden Sectie-Brandmeester, om ingeval de omstandigheden zulks vorderden, maar, in plaats van zoo veel noodhulpen als er waren geweest, zoo veel Geaffecteerden op de presentielijst te zetten, ter voldoening van de eerstgenoemden, want hij berekende, dat de hoofdzaak op hetzelfde neêrkwam, en dat het in het belang van het Brandwezen noodig was, om zoo spoedig mogelijk de spuit te vervoeren naar den brand.

H. J. Z. had dan ook van deze gelegenheid gebruik gemaakt uit noodzaak en zonder dat het gebleken is, dat hierbij eigenbelang bestond, want verscheidene getuigen en bewijzen zijn onderzocht, zonder dat bleek, dat hij dit middel had aangewend tot zijn eigen voordeel.

Hadden zulke openbare Ambtenaren ook eene jaarwedde van *f* 8000 of *f* 1200, dan zouden zij misschien uit hun zak ook al deze kosten voldoen, maar terwijl zij in vele gevallen een troep jongens hebben te voldoen, zoo zou hun eerepost, een openbaar ambt zonder loon, nergens anders toe kunnen dienen, dan tot hunne eigene schade en onaangenaamheden.

NB. Schrijver is van meening om later over deze zaak nog een en ander te schrijven, als hij nog eenige inlichting heeft bekomen, daar hij betwijfelt of de tegenwoordige Sectie-Brandmeester in de Vierde Sectie, die hier de aanleidende oorzaak van is (zoo men zegt), niet ook zoo heeft gehandeld, toen hij Tweede Brandmeester was en de Administratie van zijn Eersten Brandmeester waarnam, daar hij toch ook behoorde tot dezelfde Sectie, als die des beklaagden.

Wat is er door dit vonnis te verwachten van de Brandmeesters? Zeker dit, dat zij nu bedaard hun pligt doen, en zich zorgvuldig wachten voor de gevolgen van vlugheid; hoewel dit geen vonnis is van vlugheid is het toch zeker dat, wanneer hij had gewacht, dat het volk bij zijne spuit behoorende ware gekomen, hij niet noodig had om plaatsvervangers te nemen; de schade en gevolgen, die dit wachten ten gevolge kan hebben, zijn niet te berekenen, maar wij vragen ons zelven af: hoe zou ik gehandeld hebben, en hoe zou ik het thans doen, indien ik Brandmeester ware? Indien ik mijn gevoelen regt uit spreek, dan zeg ik: wachten totdat het volk is gekomen, die verpligt zijn, en wel om twee redenen:

1°. omdat ik mij dan niet aan de wet behoef schuldig te maken, en

2°. dan maak ik mij minder gehaat bij mijne medeburgers, want die er niet zijn van de dienstpligtigen, moet een proces-verbaal voor worden opgemaakt, en daar de meesten gepatenteerde bazen of kooplieden zijn, zoo zouden dezen door dit te doen hunne huisgezinnen benadeelen, want de Brandmeesters hebben wel hun bestaan in het uitoefenen van hun vak, maar geenszins in het uitoefenen van hun openbaar ambt, zonder loon.

Schrijver vraagt een antwoord aan het publiek op de volgende vraag:

„Welke middelen staan den Brandmeesters ter dienste, in geval van nood, en gebrek aan Geaffecteerden?

„En wat moet het gevolg zijn, als hij niet spoedig de noodige maatregelen aanwendt, tot blussching van brand?

Amsterdam, 4 December 1862. **De Schrijver**

NB Zoo het mogt gebeuren, dat er heeren Brandmeesters zijn, die een Geaffecteerden present melden, van wien een bediende zijne plaats vervangt, begaat deze hetzelfde feit.

[1]) Zie de stukken over het Brandwezen, geschreven in het *Handels- en Effectenblad* 25 Januarij 1862 ingezonden.

In dit Blad van 28 Februarij, 19 Junij, 23 Julij, 12 Augustus, 8 October, 18 October, 10 November en 26 November. Advertentiën.

[2]) Zie het ingezonden stuk van 25 Januarij 1862. (5174)

WILDERVANK, 11 December 1862.

Dat het profeteren in onze dagen nog niet is afgeloopen, zullen vele scherpziende recensenten moeten beamen, en dat wij in onze landplaats er ook nog mee zijn gezegend, vermeent de Ondergeteekende als een staaltje er van te moeten aanvoeren. Is hij wel onderrigt, dan was Zaturdag avond den 6 jl. door den Voorzitter van onzen Hervormden kerkeraad bepaald, de plegtigheid te vervullen tot het kiezen van nieuwe Kerkeraadsleden, hetwelk, o schande onzer eeuw! in onze gemeente, zoo arm aan ware en warme broederliefde, met gebed geopend en met dankzegging besloten wordt, schoon de Voorzitter, zoo ik wel onderrigt ben, des namiddags omstreeks 4 ure bepaald zeide: Die en die worden diaken; R. bij het eerste zakje en K. bij het tweede zakje! En ziedaar eene profetie, die vervuld is! En geen wonder! Gesteld eens, omstreeks 5½ ure waren de Voorzitter en 2 Ouderlingen en de Boekhouder-Diaken bij den oudsten Ouderling, hoewel zwak en ziekelijk, om hem te bewegen, hen bij te staan en meê te gaan en zoo te stemmen, en daar hij juist huisheer van het Gemeentehuis alhier is, en zeer gaarne Dominé en Burgemeester en Raad als vrienden wilde behouden en ten genoegen werken, gelukte het, om zoo te spreken, den 5 gezworenen gebroeders, de overige 2 of 3 des avonds heel potsierlijk te foppen, die nu daar heel beschaamd kunnen vragen: Wat zijn wij, en wat hebben wij bij 't aanvaarden van onzen post voor God en de Gemeente beloofd? Moeten wij ons met open oogen nu maar zoo laten misleiden? En het antwoord is: Ja, wat men niet kan veranderen, wordt door lijdzaamheid ligter; wel kunnen wij om verbetering vragen; maar wat helpt het, dat wij worden gehoord, maar toch niet verhoord, dewijl wij jaren lang als roependen in de woestijn zijn om een tweeden predikant, en in strijd werkende handelingen onzer besturen moeten gedoogen, waarbij plaatselijke inzigten en twisten de krachten onzer kerk van binnen verteren. En waarschijnlijk zullen onze hoogere kerkcollegiën niet vergeten wat zij gedaan hebben, en zien nu misschien, door eer gekrenkt, gevaarlijke gevolgen te gemoet, nu eens vreezende voor stoffelijke nadeelen van wege de Regering te zullen moeten gedoogen, en houden misschien, zoo als nog van hunne zijde, een halven of heelen opstand in de kerk voor het beste middel, om zich te verdedigen; dan weder toonen zij door hun stilzwijgen deszelfs zwakheid te zien, en zoo doende grieven en handelingen ongestraft toelaten. Edoch, aan de vrucht zal men den boom kennen. En eerbiedig en bescheiden leggen wij in de schaal onzer hoogere beschermers de vraag: Is zoo iets nu, naar het voorschrift der Christelijke kerk, eerlijk en met orde gehandeld? is zoo iets welluidend en naar de wet? moet zoo iets, dat zeker jaren en jaren bestaan heeft, niet noodwendig ophouden, als een schandstuk in Christus' kerk, bij zoo vele grieven, die de welvoegelijkheid ons verbiedt, hier ter neêr te schrijven? Moet zoo iets, wij herhalen het nogmaals, van regeringswege, die wij Gods dienaresse ten goede houden, niet onderzocht en verbeterd worden en als eene ontsteking in de deelen des Staats worden aangemerkt, gedachtig aan de spreuk van den wijsste der koningen: Het is niet goed, op den persoon acht te slaan en den regtvaardige in zijn regt te benadeelen!

De tolk der gemeente en oud Ouderling,

(5178) J. G. DIJK.